

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 72

Presidència
de la Sra. Beatriu Gamundí i Molina

Sessió celebrada dia 16 de febrer de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença RGE núm. 458/22, de la consellera de Salut i Consum, a iniciativa pròpia (article 192.1), pel procediment d'urgència, per informar sobre la situació actual de la pandèmia de la COVID-19 a les Illes Balears, referida a la sisena onada i les actuacions realitzades..... [1268](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions. No se'n produeix cap.

Compareixença RGE núm. 458/22, de la consellera de Salut i Consum, a iniciativa pròpia (article 192.1), pel procediment d'urgència, per informar sobre la situació actual de la pandèmia de la COVID-19 a les Illes Balears, referida a la sisena onada i les actuacions realitzades.

Per tant, passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui relatiu a la compareixença de la Sra. Patricia Gómez i Picard, consellera de Salut i Consum, sol·licitada a iniciativa pròpia d'acord amb l'article 192.1 del Reglament, escrit amb RGE núm.458/22, per informar sobre la situació actual de la pandèmia de la COVID-19 a les Illes Balears, referida a la sisena onada i les actuacions realitzades.

Assisteix la Sra. Consellera de Salut i Consum, la Sra. Patricia Gómez i Picard, acompanyada del Sr. Juli Fuster i Culebras, director general del Servei de Salut; de la Sra. Maria Antònia Oliver i Font, directora general de Salut Pública; del Sr. Manuel Palomino i Chacón, director de Gestió i Pressuposts del Servei de Salut; de la Sra. Maria Eugènia Carandell i Jäger, directora assistencial sanitària del Servei de Salut; del Sr. Pedro Macías i Rodríguez, cap de gabinet de la Conselleria de Salut i Consum; de la Sra. Olivia Navarro i Martín, cap de premsa de la conselleria; de la Sra. Míriam Muñoz i Resta, assessora parlamentària; del Sr. Enaitz Iñán i Cladera, assessor del gabinet.

Té la paraula la Sra. Consellera, per tal de fer l'exposició oral per un temps màxim de trenta minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Moltes gràcies, presidenta, bones tardes, diputats i diputades. Vull agrair-los la presència en aquesta comissió, tenir l'oportunitat d'explicar el que ha succeït en aquesta sisena onada és per a nosaltres una obligació i un compromís, és la compareixença número 17 que faig com a consellera per parlar de la COVID-19, en comissió.

Vaig demanar voluntàriament aquesta compareixença a finals de gener, sobretot per explicar la situació de la sisena onada, començava a davallar el nombre de casos, però encara en una situació prou complicada, i també dos anys de l'inici de la de la pandèmia.

També hi ha diferents grups que havien demanat la meua presència i, per suposat, estic disposada a donar totes les explicacions cada vegada que ho considerin oportú i que faci falta.

Abans de començar la compareixença, els demanaria que em permetin, per favor, agrair públicament al meu equip, el millor equip d'Espanya, ho dic a tots els fòrums on tenc ocasió de repetir-ho, crec que la seva implicació durant aquests dos anys ha estat inigualable, i així també ho demostren alguns dels

resultats dels quals podem estar satisfets, d'altres, evidentment, no tant, però des del meu cap de gabinet, que és la meua mà esquerra i la mà dreta, els directors generals que han planificat i executat, els directors econòmic i la directora assistencial, que, per suposat, han estat al front també de la pandèmia, 24 hores, 365 dies; per suposat les persones que donen suport a tots els parlamentaris i que saben que estan a la seva disposició sempre, tant Míriam com Enaitz, i tot l'equip de comunicació, avui ens acompanya Núria Tugores, però són persones totalment entregades, i crec que és de rebut fer aquest agraïment. Són dos anys molt intensos, i tenc, crec que l'honor, i també la satisfacció de dir que durant aquests dos anys ningú no ha abandonat la nau de la conselleria, no hem tengut baixes de directors generals, de persones del gabinet, han estat els assessors sempre i els directors generals, també. Per tant, per a mi és el millor suport puguem tenir amb les millors persones per gestionar la situació.

M'agradaria parlar-los, per una banda, de la situació actual de les mesures que s'han pres durant aquesta sisena onada i també de les accions que continuam desenvolupant durant el dia a dia d'aquesta sisena onada, que no tenen tant a veure amb la COVID, però que no deixen de ser projectes estratègics.

Vull recordar, especialment les 1.206 persones ja que han mort a la nostra comunitat autònoma a conseqüència de la pandèmia, expressar el meu condol als seus familiars i amics. Aquests dies, avui ha estat un dia molt trist, quan hem vist la notícia d'un infant d'11 anys que ha mort a la nostra comunitat autònoma. Aquestes són un poc les situacions que encara no podem superar amb facilitat.

També vull dir que gairebé un quart de milió de persones han passat la COVID a la nostra comunitat autònoma, a les Illes Balears, aproximadament 250.000 persones diagnosticades a les quals se'ls ha fet un seguiment, aquestes són les diagnosticades. Com tots sabem, a la primera onada i altres onades podria haver-hi moltes més persones positives que han estat positives asimptomàtiques, i, per tant, no s'han adonat que tenien també la malaltia. Hi ha hagut milers de persones hospitalitzades, centenars de persones ingressades a les unitats de crítics tant dels hospitals públics com dels hospitals privats.

En aquesta sisena onada parlem de 150.000 casos, d'un quart de milió, aquesta sisena onada hi ha hagut 150.000 casos i 190 morts. També per això vull donar les gràcies a tots els professionals sanitaris. Els puc assegurar que fer front a una situació d'aquesta complexitat, mai no ens hi hem trobat abans, i cada onada és diferent, això és cert, però com aquesta onada, amb el nombre i el volum de casos que hem tengut, doncs la veritat és que s'hi han deixat la pell una vegada més, fa dos anys que ho fan, i que hi han pogut donar resposta, jo crec que molt adequada en la gran majoria d'ocasions, a totes les persones que els han necessitat.

El sistema sanitari ha fet un esforç sense precedents des de l'any 2019, començaven a arribar, si se'n recorden, notícies de la Xina, que hi havia un nou virus que causava pneumònies greus en alguns pacients i les incògnites eren moltes més que les certes.

També vull donar les gràcies a la ciutadania de les Illes Balears, estic convençuda que gràcies al comportament dels ciutadans de les Illes Balears els efectes de la pandèmia han estat menors que a altres comunitats autònomes, als treballadors, als empresaris, a la comunitat educativa, que sempre ens dona suport, i, a més, com dic, és un mur de contenció sempre front a aquesta malaltia per la seva col·laboració i per la seva paciència.

Don les gràcies a les persones que han tengut cura dels altres, que no són poques, a les persones que han tengut cura dels malalts, que han donat consol en els moments d'aïllament, quan es trobaven tot sols a ca seva o fins i tot en els centres hospitalaris. Don les gràcies a la gent gran, sempre tenen una conducta exemplar, sempre. I als infants, que també han estat un exemple per a tots nosaltres, i a totes les persones que n'han tengut cura.

També als mitjans de comunicació per ajudar-nos a traslladar informació realment de servei per a tota la societat, crec que també els mitjans de comunicació s'han enfrontat a una situació abans mai vista d'haver d'actualitzar permanentment la informació cap a la ciutadania. Per tant, moltes gràcies.

Dia 7 de febrer, el Ministeri de Sanitat ens va comunicar que hi havia 3 persones que havien estat en contacte amb una persona positiva durant un viatge als Alps francesos, i 2 dies després es va confirmar el primer positiu a les Illes Balears, el segon d'Espanya, i al món ja es comptaven per milers el nombre de casos, amb moltíssimes incerteses, però molts de casos. Ja saben el que va venir a continuació, milers de milions de persones confinades, milions de malalts i de morts, l'economia mundial en suspens durant mesos, aplaudiments a les vuit del capvespre, esperança i desesperança, feina intensa i fatiga.

I sis onades, cada una, com els deia, molt diferents. La gestió diària ha estat complicada, basada en l'evidència científica disponible a cada moment i, sobretot, molt canviant. I amb l'anàlisi de la informació diària de l'avanç de la pandèmia, barriada a barriada, municipi per municipi, illa per illa, hem pogut tenir aquest diàleg permanent amb els agents socials, als quals també els vull agrair la seva col·laboració, i la voluntat d'entesa; així com a les patronals, saben que la Mesa de Diàleg Social també s'ha reunit en múltiples ocasions.

La sisena onada va començar a partir de la segona o tercera setmana de l'octubre passat, amb un increment de casos causats per la variant Delta, i aquesta sisena onada va començar a remetre a finals de gener. Durant aquesta onada s'han produït més casos, com els deia, que en el conjunt de totes les anteriors, només en el mes de gener s'han registrat 80.000 casos.

La raó de l'esclat a nivell mundial i a escala mundial ha estat la variant Òmicron, molt més transmissible, contagiosa, que la seva predecessora, la variant Delta. Tot i així, les Illes Balears han estat majoritàriament per sota de la mitjana espanyola pel que fa a la incidència acumulada, tant a 14 com a 7 dies.

Els vull compartir una dada que crec que és molt important, que destaquen també molts de mitjans de comunicació, i és que la taxa de letalitat a les Illes Balears és la més baixa d'Espanya, és del 0,5% de persones contagiades, de persones que han tengut la malaltia; parlàvem de 250.000, per tant, aquí tenim les més de 1.200 persones que s'han mort; però sí que és la més baixa d'Espanya, amb un 0,5. La mitjana d'Espanya en aquests moments és de 0,9, i el que destaca és que la sisena onada ha tengut una taxa de letalitat del 0,1%.

Això ja dona una clara indicació que la vacuna i les mesures, el passaport COVID i les mesures preses han estat efectives, sobretot, per suposat, la vacunació.

La incidència acumulada el dia 1 de febrer era de 2.819 casos, i fa dos dies, són les dades que teníem disponibles comparables, era de 1.165, com veuen una baixada a més de la meitat.

També durant la darrera setmana ha millorat la situació hospitalària, de 89 persones que hi havia a la unitat de crítics, a dia d'avui n'hi ha 56, i de 404 persones ingressades, a dia d'avui són 300 persones ingressades.

Pràcticament podem dir que la resta d'indicadors, com són la taxa de positivitat, el nombre de casos, la incidència acumulada, ha baixat un 40%.

Dit això, no podem abaixar la guàrdia, i això és molt important, encara no podem abaixar la guàrdia.

Quant a la sisena empenta del virus, ja sabíem que no hi havia cap onada que fos igual, cada una s'ha produït en circumstàncies diferents, les primeres, desgraciadament, sense vacuna; les següents amb cobertures de vacunació encara insuficients per protegir els grups de la població dels efectes més greus de la malaltia. En canvi, l'arribada de la variant Òmicron ens va agafar amb un 80% de la població vacunada i a les portes de les festes de Nadal.

Ja havíem vist, vèiem les explosions de casos mai vistes abans, tant a Sud-àfrica, Àustria, Dinamarca i Regne Unit, sobretot, i per això la vacunació i la implantació del certificat COVID s'han convertit en els nostres principals aliats, juntament amb els missatges envers l'opinió pública sobre l'elevat risc de contagi de la nova variant.

També ha estat molt important la capacitat que tenen les Illes Balears de detectar l'aparició de noves variants, amb la seqüenciació del virus, tasca que aprofit per agrair al laboratori de microbiologia de Son Espases. Hem estat una de les primeres comunitats autònomes a detectar la presència d'Òmicron, l'1 de desembre conegueren el primer cas. Ser els primers o dels primers a detectar una nova variant té un inconvenient i és que et converteixes en el focus mediàtic, però la responsabilitat ens deia que havíem de cercar intensament les primeres senyals d'Òmicron, perquè ens enfrontàvem a una nova variant molt contagiosa que suposava fer canvis importants per protegir la població i l'activitat dels nostres hospitals i centres d'atenció primària.

Ha estat aquesta capacitat elevada de contagi de la nova variant la que ens ha obligat a canviar el paradigma, ha estat necessari adaptar les estratègies de diagnòstic i de rastreig novament i ràpidament, així com tornar aplicar els plans de contingència assistencials.

S'han creat nous circuits per al diagnòstic, hem obert noves línies per fer proves i substituir les PCR per tests d'antígens, com ho indicaven els experts en aquests moments de tal volum de casos, com aconsellen els protocols, perquè són iguals d'efectius que una PCR amb condicions d'alta incidència, i molt més ràpids a l'hora de saber els resultats.

Hem posat en marxa una nova web per a l'autogestió de la COVID a través de covid.ibsalut.es, on es pot sol·licitar cita per a una prova diagnòstica i informar sobre els contactes estrets. Els puc assegurar que les persones que avui m'acompanyen els dies de Nadal feien feina amb aquesta eina.

Hem firmat un conveni amb el Col·legi de Farmacèutics de les Illes Balears a partir del qual gairebé 200 oficines de farmàcia ofereixen supervisar i comunicar al Servei de Salut els autotests de la ciutadania. Vull agrair també la seva col·laboració sempre.

I continuem donant suport a les residències, és un tema que de vegades no ho recordam freqüentment, però, evidentment, hi ha hagut un volum de casos considerable, tant de treballadors com d'usuaris i des del Servei de Salut i de tot l'equip de suport d'atenció a la cronicitat van a les residències des d'Atenció Primària, el 061, l'equip d'infermeres gestores de casos i expertes en cronicitat, donam suport a les residències i perquè també per donar suport també a l'acompliment dels protocols.

Totes aquestes accions que semblen senzilles suposen una gran quantitat de canvis en els protocols ja complexos per si mateixos. Hi va haver dies de confusió, hi va haver dies d'incertesa, hi va haver dies en els quals, enmig de les festes de Nadal, implantàvem nous protocols, i per aquests dies deman disculpes.

El resultat d'aquestes accions ha estat una descàrrega immediata de la feina de la Central COVID i dels centres de salut. Aquesta va ser una de les nostres obsessions al principi de les festes de Nadal, abans de les festes de Nadal, en veure com els centres de salut estaven molt sobrecarregats i havíem de prendre decisions per poder alleujar aquesta pressió en els centres de salut. D'aquí que és ben cert que en aquesta comunitat autònoma la tramitació de les baixes ja es fa, es feia des del Servei d'Inspecció Mèdica, no dels centres de salut, com en la majoria de comunitats autònomes, on s'han vist absolutament desbordats, i el que hem fet aquí és reforçar la Inspecció Mèdica amb 12 metges per poder donar sortida al nombre ingent de baixes sol·licitades.

Sabem que hi ha hagut retards, hi ha hagut retards de prou dies, hi ha hagut persones que han estat malaltes i que han passat la malaltia i encara no tenien la seva situació de baixa laboral. Vull agrair a les empreses també la paciència per l'espera, però la veritat és que els puc assegurar que el reforç d'aquests metges i de la situació de la Inspecció Mèdica doncs va ser també una prioritat, perquè jo sempre he fet referència

que en el pitjor moment de la pandèmia vàrem arribar a 800 casos diaris, en aquesta onada hem estat amb 4.000 casos diaris durant prou dies; això suposa un volum de feina, per exemple, en el cas de les baixes molt important.

Quant a la vacunació, com els he dit, dia 1 de desembre es va detectar el primer cas positiu d'Òmicron i només un dia després obríem la vacunació de reforç per a tots els professionals sanitaris i sociosanitaris. Ja estava en marxa la vacunació del (...), de la dosi de reforç per als majors de 70 anys, especialment per als usuaris de les residències.

El dia 9 de desembre s'obria la vacunació de reforç a les persones de 60 a 69 anys, i vàrem continuar obrint la vacunació per franges d'edat fins que el 4 de gener ja estava oberta la dosi de reforç per a tota la població major de 18 anys. Això ho hem fet sempre seguint el consens de la Ponència d'Alertes, la de Vacunes i la Comissió de Salut Pública.

Una altra prioritat ha estat fomentar la vacunació pediàtrica, a finals de desembre ho fèrem amb els infants de 9, 10 i 11 anys, i la primera setmana de gener, amb la resta. El motiu de no obrir a totes les edats inicialment va ser la disponibilitat de vacunes.

Hem obert nous punts de vacunació massiva, a Palma l'espai Francesc Quetglas, cedit per l'IBAVI; també els agraim la promptitud amb la qual varen desallotjar aquell espai que estava ocupat per tècnics de l'IBAVI i ens varen cedir l'espai que es va poder temps rècord també. Jo a vegades em deman com ho fan des del Servei de Salut fer aquesta via en l'adequació d'espais que després poden veure tots vostès, com queden realment preparats per donar assistència a les persones de qualitat.

Es varen obrir moltes més línies a Son Dureta, a Manacor, al centre de la ciutat, saben que també hem habilitat un espai que està donant bons resultats i hem pogut amb aquesta obertura deixar de vacunar a l'hospital o al centre de salut, on es vacuna alguns dies, però no tants. De fet, els professionals de primària refereixen que aquestes iniciatives realment els han ajudat a reprendre la seva feina habitual. A Inca també, al pàrquing del centre de salut de So N'Amonda.

S'han fet accions específiques per promoure la vacunació pediàtrica. Hem enviat informació als centres educatius, s'està fent feina permanentment tant des de Salut pública com des del Servei de Salut amb tots els centres escolars; hem lliurat un certificat de valentia per als més petits, s'ha demanat a Sonrisa Mèdica que pogués anar a amenitzar els punts de vacunació infantil, una iniciativa que ha estat molt ben rebuda pels pares i els infants, i des de dilluns de la setmana passada es poden vacunar sense cita de les primeres i terceres dosis.

El Vacubús també ha estat un dispositiu essencial, ha administrat més de 5.000 vacunes a Palma, Calvià, Inca, Manacor, Sa Pobla i Consell, i ara la setmana que ve se'n va a Santanyí, que és un dels municipis on tenim manco gent vacunada. A dir, ara les estratègies que estam treballant des de fa setmanes ja és mirar quina és la situació de cadascuna de les àrees bàsiques de salut i veure com podem donar suport o

reforçar perquè es pugui vacunar més gent si encara volen fer-ho, ja no és fàcil, però per si volen fer-ho.

També vull donar les gràcies a l'exèrcit, han arribat a posar a disposició fins a deu equips, a més a més de noranta persones per a rastreig, i ara en aquests moments tenim devuit militars, són cinc equips, dos a Eivissa i tres a Mallorca, Menorca ja no té els militars, ja no era necessari, però han estat clau també amb tot el procés, sempre donant suport immediat.

La vacunació ha estat clau perquè l'impacte de la sisena onada a la salut de les persones hagi estat menor en termes proporcionals, d'hospitalització i de defuncions, que en onades anteriors. Segons el darrer informe elaborat pel Servei Balear d'Epidemiologia, en el cas dels majors de 64 anys, gairebé dels deu mil casos diagnosticats des del 19 d'octubre fins al moment de l'elaboració de l'informe, un 7,3% va requerir hospitalització a planta i un 0,68 a UCI, un 1,18 va morir a causa de la malaltia. En l'onada anterior, aquest 7,3 suposava el 2,8%, a UCI ingressava el 3,1%, ara el 0,68, com els he dit, i morien 5,2% de les persones.

Les persones majors de 60 anys no vacunades continuen tenint 54 vegades més probabilitats d'ingressar a la unitat de cures intensives que les que duen la dosi de reforç de la COVID, segons dades de 31 de gener. És a dir, en aquests moments la major protecció per als majors de 60 anys és tenir les tres dosis de vacuna posades.

En el tram de 70 a 79, això encara és molt més greu, tenen 64 vegades més possibilitats d'ingressar a la UCI, per tant em continuo demanant per què hi ha persones que encara no es vacunen.

En edats més joves, no es pensin, també la diferència és important, entre 50 i 59, la incidència a la UCI de no immunitzats és de 29 vegades més que les persones que tenen les tres dosis.

Els cont tot això perquè aquestes conclusions formen part de la gestió de la sisena onada, són conclusions de caire estadístic, extretes pels nostres experts amb dades públiques i demostren que la vacuna és segura i funciona. Algunes persones entrevistades als mitjans diuen el contrari, però el que diuen és totalment fals i es pot contrastar amb aquestes dades, no totes les afirmacions es poden donar per bones i menys aquelles que defugen de la raó. Jo no sé què pensaria Alexander Fleming si en aquests moments pogués llegir algun dels titulars que surten avui en dia.

Hem de contribuir a vèncer la resistència a la ciència, per al nostre bé i per fer justícia també a tots els científics que contribueixen durant la història a millorar la nostra salut, la nostra qualitat de vida i que visquem més temps. També els vull agrair tots els esforços que sé que fan tots els diputats i totes les persones que són en aquesta sala per promoure la vacunació sempre que els és possible.

El segon aliat per protegir la salut de les persones ha estat el Certificat COVID. Alguns de vostès han demanat en pregunta parlamentària sobre l'eficàcia del certificat, i ja els vaig fer remetre a l'estudi del professor Miquel Oliu-Barton,

d'ESADE, una escola de negocis molt prestigiosa d'aquest país, de les més prestigioses -diria- d'aquest país, que afirmava que només a Itàlia, Alemanya i França s'haurien salvat al voltant de 6.500 vides gràcies a aquest certificat. Des de dissabte passat, atesa la baixada del nombre de casos i d'acord amb els consells amb la Mesa de Diàleg Social i el Consell de Govern, varem eliminar l'obligació de mostrar el certificat COVID per accedir a diferents llocs, no? Però, bé, es continuarà exigint a treballadors sociosanitaris i sanitaris, perquè l'àmbit on fan feina representa un risc elevat i perquè totes les informacions que ens arriben tants de tant d'Europa com de l'Organització Mundial de la Salut van encaminades que el nou paradigma sigui el de protecció de les persones vulnerables, i, per tant, s'han de tenir en compte aquestes persones en risc elevat.

He de dir que més de 44.000 persones s'han vacunat des de majors de 12 anys, amb una dosi com a mínim des que va entrar en vigor, sobretot la primera setmana es varen vacunar moltes persones, i això ha servit per salvar moltes vides. Quantes?, no ho sabem, però segurament qualche dia ho sabrem, que els científics continuen estudiant i la pandèmia continua, i no podem tornar enrere, i molt manco ara que comença la temporada turística, no només està en risc la nostra salut, sinó també la nostra economia. Per això ens hem de continuar immunitzar amb la vacuna.

I ara, què ens espera?, supòs que em demanaran què ens espera a partir d'ara. Els científics, els experts estam parlant d'un nou paradigma d'atenció a les persones, sobretot vulnerables. Molt segurament durant els propers dies es parlarà, es presentarà, s'aprovarà una simplificació de les estratègies diagnòstiques i de rastreig. Probablement ens haurem de centrar i centrar molts els esforços de tractament i de prevenció en les persones vulnerables, en les persones que tenen, aparentment, més risc de tenir complicacions front a un possible contagi. En qualsevol cas ho faran de la mà del ministeri i amb totes les comunitats autònomes.

També els voldria recordar que, tot i aquesta sisena onada, crec que són molts els projectes que han continuat endavant, el nostre compromís amb els ciutadans és millorar la salut de la comunitat autònoma amb tot el que puguem. No hem deixat de treballar, tant des de des de la Direcció General de Salut Pública i Participació, que afronta amb moltíssima il·lusió una nova agència de salut pública per posar molt l'accent en la salut pública, en la promoció, la prevenció de la salut, per suposat tota la feina que es fan els centres assistencials, que, tot d'una que baixa el nombre de casos, comencen a operar amb més intensitat, a fer més consultes, a reprendre l'activitat ordinària, perquè sabem que no ens podem aturar, no podem aturar projectes imprescindibles que formen part del nostre compromís. Durant aquesta sisena onada varem poder fer el primer trasplantament de fetge, és cert que s'han dut amb moltíssima discreció, però ha estat una fita en la qual es venia treballant durant dos anys, com a mínim; també s'ha posat en marxa un nou centre d'atenció pediàtrica a la barriada de Pere Garau, molt necessari; a Son Llätzer s'ha ampliat la UCI, de vegades saben que hem tengut en els mitjans de comunicació, més que real, diria jo, que sortia la necessitat de llits d'UCI, s'han ampliat amb 800 metres nous llits, no boxs d'UCI a Son Llätzer; les obres de l'Hospital d'Inca ja estan en funcionament.

Demà presentarem el Pla contra el suïcidi de les Illes Balears, perquè en salut mental i benestar emocional s'està fent moltíssima feina en aquesta comunitat autònoma, i seguim amb la resta de projectes de construcció de centres de salut, d'ocupació, estabilització de l'ocupació pública per convertir en interins 2.305 professionals, amb el pla de xoc per reduir la demora assistencial, aquí hi ha una feina molt intensa; com els deia, amb l'Agència de Salut Pública, amb una eina que els presentarem en breu impressionant, que jo he tingut el plaer de veure avui -enhorabona, directora, per Eina salut, perquè la veritat és que és innovadora, no només a tot el país, sinó que diria a tot Europa, pel que tenim coneixement fins ara-, que serà un instrument revolucionari per tenir cura de la nostra salut i de la promoció de la salut en general.

Hem continuat amb la medicina de precisió, la renovació dels equips diagnòstics dels hospitals, amb una inversió de 22.000.000 d'euros; continuem amb un com el (...) al qual tot el Govern està donant molt de suport, que suposa també una gran inversió i que farà de les Illes Balears un centre innovació en biomedicina i en bioquímica; i continuem amb molts de molts altres projectes. No ens podem aturar, perquè no només som responsables amb els compromisos amb la ciutadania, sinó que sabem que tenir aquesta millor salut també ajuda i repercuteix directament damunt el creixement econòmic.

Per tant, res més, els vull donar les gràcies per la seva atenció, i estic a la seva disposició.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Consellera. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts per tal que els grups parlamentaris puguin preparar la formulació de preguntes o observacions, per la qual cosa es demana als portaveus si volen la suspensió de la sessió o si podem continuar. Si?

Per tant, pel Grup Parlamentari Popular, bé, ... els explico que vostès tenen quinze minuts que poden utilitzar en un únic torn o en dos torns. Pel Grup Parlamentari Popular, com a primera o única intervenció, té la paraula la Sra. Borràs.

LA SRA. BORRÀS I ROSSELLÓ:

Moltes gràcies, presidenta. Se'm sent bé?, si?, empraré dos torns, si pot ser.

En primer lloc vull donar la benvinguda a la consellera i als seus acompanyants en aquesta Comissió de Salut del Parlament. També, com sempre, vull tenir un record molt sentit per totes les víctimes i encoratjar una vegada més els nostres professionals sanitaris i no sanitaris del nostre sistema de salut. I m'hagués agradat molt -i li som sincera, consellera- no haver hagut de demanar aquesta compareixença ni que vostè l'hagués haguda de demanar, perquè això voldria dir que s'ha acabat la COVID, i em sap greu, però seguim amb aquesta gran crisi. Som en aquesta comissió per fer el seguiment d'aquesta sisena onada, per dir -li les coses que creim que s'haguessin pogut fer millor i per fer les propostes que creim necessàries.

Quan la ministra, la tercera setmana d'octubre, els va dir a un consell interterritorial que venia una nova variant, que era

l'òmicron i que amb aquesta variant es duplicaven els casos, els contagis es duplicaven cada tres dies, jo no sé exactament què pensarem, però no ens hi vàrem anticipar. Sí que sabem que això, que aquesta situació que hem tingut ens arribaria, però no ens hi anticipàrem. I no ens hi anticipàrem perquè, un dels primers exemples que poden dir, és parlar de les mascaretes, les mascaretes ... el nostre president del Govern va fer una Conferència de Presidents i després va convocar el Consell de Ministres per fer un anunci el dia de Nitbona i era que ens posàssim tots les mascaretes a l'exterior. Creim que això és frivolitzar un poc aquesta pandèmia. Crec que hi ha espanyols que de veres ho passen malament i ho haguessin pogut fer d'una altra manera.

No es conformaren amb això, sinó que ara fa dues setmanes i un poquet a remolc, no (...) la casualitat perquè el Partit Popular va demanar que es retirassin les mascaretes es exterior, però es va rectificar al Congrés dels Diputats l'ús de les mascaretes a l'exterior i cinc dies després es va llevar. Creim que s'ha de ser un poquet més seriosos i no improvisar d'aquesta manera. El Partit Popular en aquest moment sí que li demanaria que facin un pensament i ara que ja només és obligatori als interiors almenys baixin l'IVA d'aquestes mascaretes per a les persones vulnerables; hem de baixar l'IVA i hem de promocionar que duguin FFP2, perquè els experts diuen que filtren un 20% més que les mascaretes quirúrgiques, per tant creim que per a la gent vulnerable els hem de promocionar.

Si parlem dels tests d'antígens és un altre exemple de falta de previsió. Durant el mes de desembre no hi va haver tests d'antígens a les farmàcies, on n'hi havia eren molt pocs, i a les farmàcies que n'hi havia, hi havia moltes cues, i això quan eren més necessaris, perquè tenien dinars amb les famílies que feia dos anys que no vèiem i els amics. Va arribar el gener i, com si fossin rebaixes, els varen rebaixar, varen rebaixar-ne els preus. La nostra proposta, ara, que tenim el preu dels antígens més barat, és que donin un antigen per mes a cada persona, per persona, i mes, ja que està demostrat que els antígens són un instrument molt necessari per evitar els contagis.

I si parlem de les vacunes, que eren importantíssimes per a la sisena onada, tenim la pitjor cobertura del país a les franges de 60, 50, 40 i 30 anys, la vacunació pediàtrica està en el 34,4%. L'objectiu d'aquesta vacunació, consellera, era que dia 7 de febrer el 70% dels nins tenguessin la primera dosi i el 19 d'abril el 70% dels nins tenguessin la segona. Estam 20 punts per davall la mitjana nacional.

Si parlem un poquet de la tercera dosi, és el 40, direm el 41, perquè és el 40,04%, enfora del 80% que era el nostre objectiu, estam per davall també de la mitjana nacional. I vostès són un poc culpables amb aquesta dosi de reforç, perquè primer digueren que després de la malaltia quatre setmanes, després diguérem que no, que vint, i això, a la ciutadania, només li falta això per tenir poca confiança.

Després ens varen dir que hi havia ... primer ens digueren que era qüestionable perquè era una població molt jove i la piràmide poblacional no acabava ..., érem massa joves; després varen desaparèixer 40.000 persones del cens, perquè no acabaven de tenir-ho bé. Sabem que els sistemes d'informació

no funcionen massa bé, i aquí li demanàriem, consellera, campanyes més atractives perquè es vacuni més gent i una millora dels sistemes d'informació.

Si parlem del passaport COVID que també nosaltres en principi els donàrem tot el nostre suport, va resultar que demanàvem el passaport COVID, però en aquesta comunitat autònoma no tenien capacitat de fer PCR perquè tots els sistemes estaven col·lapsats, llavors, una altra falta de previsió, que crec que és important.

Si parlem un poquet del nostre sistema sanitari, no hi ha hagut cap altra onada que ens saturàs l'atenció primària com ha estat saturada en aquesta ocasió, molts, moltíssims de professionals de baixa per estar contagiats o perquè han estat contacte estret, les demores han arribat a 20 dies, les demores que tenien els centres de salut. Els professionals no han tingut substituïts i una vegada més han hagut de pagar les conseqüències. La saturació de les UCI ha estat la pitjor d'Espanya, entre dia 23 i dia 29 de desembre, segons l'Institut de Salut Carlos III, es va registrar la dada més elevada d'excés de mortalitat, un 33% amb 55 defuncions no esperades. Les urgències estaven totalment col·lapsades. Son Espases dia 25 de gener es va quedar sense llits de crítics, però és que dia 1 de febrer encara no s'havia arreglat, hi havia 50 persones, a les vuit del matí, que esperaven un llit, a les dues seguien esperant aquestes 50 persones.

Consellera, no li he d'explicar, ni a vostè ni a cap dels seus acompanyants, que un retard de més de cinc hores a fet la transferència d'urgències a planta, augmenta molt la mortalitat, significativament, parlem sempre de persones. Hi va haver poca comprensió per la seva part i declaracions desafortunades varen irritar els nostres professionals. Tal vegada s'hagués pogut adequar el Verge de la Salut o no tancar l'ambulatori del Carme, i s'haguessin pogut reconduir algunes persones amb saturació allà.

A més de tot això, i ens ha de reconèixer que hem estat tots els diputats que som aquí presents summament respectuosos, perquè hi ha hagut un ciberatac que tothom sap i que vostès hi han passat de puntetes, no saben si han tingut repercussions, ni si hi ha dades personals de malalts en perill, dia 19 de gener va dir que pràcticament estava tot recuperat. És clar, el que no està recuperat no sabem què és; que el pròxim dijous ja sabriem si s'havia afectat la seguretat dels pacients i es recuperaria l'internet en els hospitals.

Jo avui no ho he demanat, però ahir encara no en tenien, no tenen internet els professionals ni els residents, no poden actualitzar-se, ni formar-se. Aquí li demanam més transparència.

Ja un poquet per acabar, tenim una crisi, tenim una pandèmia, tenim una COVID i la veritat és que la COVID sí que ens ha donat moltes amb les onades, però poques sorpreses clínicament, ha estat una malaltia que s'ha comportat molt pareguda clínicament, però ara tenim un altre problema i és que entre un 10 i 20% de persones que han passat la COVID, tenen una COVID persistent. Hi ha guies i ens agradaria saber el full de ruta que faran amb la COVID persistent, si la duran des d'Atenció Primària, si la duran des d'atenció hospitalària. Li

demanam el full de ruta també amb aquest nou canvi de paradigma i de liberalització, perquè en aquesta cambra no en sabem res.

I per finalitzar, només demanar-li quins tractaments que sabem que... o ens agradaria molt saber durant la sisena onada quin tipus de tractaments s'han fet i quantes morts s'han pogut evitar amb aquests tractaments. I si els nostres professionals tenen facilitat per tenir-los.

I també el president del Govern, he començat amb el president del Govern i acabaré amb ell, va anunciar la compra de 344.000 dosis, i ens agradaria saber quins seran els criteris de distribució d'aquestes dosis, perquè les de vacunes al principi, varen arribar tard.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Borrás, vostè ha exhaurit 9 minuts i 7 segons. Ara respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Gràcies, Sra. Diputada. La veritat és que hi ha moltes coses previsible, però n'hi ha d'altres que no ho són, i de vegades, des de l'oposició, i jo sempre dic que supòs que passa a tots els parlaments, no només aquí, passa que tots els experts són a l'oposició, quan les mesures són molt consensuades a nivell mundial, a nivell europeu i a nivell del Govern d'Espanya i a nivell de les comunitats autònomes.

Per tant, és clar, quan un es posa a analitzar i a veure fins on podem comparar, hi ha dades que tal vegada no siguin tan comparables, però n'hi ha moltes que sí que ho són, doncs no deixa de cridar-me l'atenció alguns dels plantejaments que em fa. En el cas de les mascaretes, l'IVA és del 4%, dels més baixos de tota Europa. És a dir, hi ha temes que es vera que nosaltres, mitjançant les comissions en les quals participam, del Consell Interterritorial que se celebra en aquests moments, podem aportar, podem opinar, però al final es prenen les decisions per consens, i li puc assegurar que, habitualment, per majoria, per absoluta majoria de totes les comunitats autònomes, perquè totes anam en la mateixa línia, que és protegir al màxim la població, evitar morts i donar una millor assistència sanitària.

Hi ha temes que influeixen de manera molt significativa, per exemple, quin era el punt de partida? Això és fonamental. Si nosaltres, des del 2015 al 2019 no haguéssim reforçat la sanitat pública, com s'ha reforçat amb inversió, amb professionals, amb infraestructures, amb compra centralitzada, amb moltíssima feina prèvia, jo no vull pensar, no vull pensar com haguéssim fet front a aquesta malaltia, a aquesta pandèmia, a l'any 2015, perquè, probablement, estic quasi segura, quasi segura, pel que veiem, que el nombre de morts seria molt més elevat i el nombre de desatenció o d'una manca d'atenció, doncs evidentment segur que més elevades.

Per tant, quan les coses han succeït és molt fàcil dir: haurien d'haver previst que el nombre de casos augmentaven. Fins quant, fins quant? Jo li he dit, hi va haver, els dies pitjors de la pandèmia de la cinquena onada, vàrem tenir 800 casos, n'hem arribats a tenir 6.000 en un dia, 6.000 casos en un dia ho afecta tot, afecta la població, la societat, el nostre entorn, el sistema sanitari, atenció primària, ho afecta tot; però hem de saber que tendrem 6.000 casos diaris? Doncs, la veritat és que no, perquè ni ho sabem nosaltres, ni ho saben a Dinamarca, ni ho saben al Regne Unit. I les conseqüències, i el que, al final, el que veiem és que hi ha estratègies molt potents, com són la vacunació, que salven vides; el passaport COVID ha demostrat ser una bona eina, també; i les mesures preventives, les mesures de seguretat que s'han pogut posar per a la població, que aquesta comunitat autònoma jo crec que ha estat de les més dures a quasi totes les zones de la de la pandèmia.

Vostè em diu: no hi havia tests d'antígens a les farmàcies. És clar, jo som la primera persona que cercava tests d'antígens a les farmàcies, també per comprar-ne, per tenir una idea de com podíem estar durant les festes de Nadal, però això no és culpa meua, Sra. Diputada, és que és un moment de màxima demanda, quan la capacitat de producció és limitada. I això va succeir també a tota Espanya i a tot el món, perquè a un moment donat la capacitat de la demanda va superar aquesta capacitat de producció. Es va poder normalitzar i en el moment que es va normalitzar va ser quan el Govern d'Espanya, que m'agradaria saber també altres partits si ho haguessin fet, perquè crec que no, va ser quan el Govern d'Espanya va dir: preu màxim per als tests d'antígens, perquè es considera pràcticament un bé necessari per poder saber si tens o no tens la malaltia.

Vostè em diu: un antígen per mes per persona. Aquesta és una de les propostes del Partit Popular, i estic contenta, perquè de vegades els ho dic: no fan propostes, aquesta és una proposta; demostrí'm amb evidència científica que això és útil, amb evidència científica, Sra. Diputada, necessit 10 articles científics que demostrin que un antígen per més per persona és útil. Jo, *a priori* li diria: no té cap sentit, no li veig cap sentit, ni he llegit res en aquesta direcció.

Una altra cosa és poder tenir accés, de manera gratuïta, als antígens, que és el que hem fet en aquesta comunitat autònoma, no només d'una manera telemàtica, o sigui, no només d'una manera telefònica o esperant que un metge indiqui el test d'antígen, és que les persones que tenen símptomes poden demanar un test d'antígen i se'l fa, és gratuït, i és gratuït a la sanitat pública. I en això s'han invertit molts recursos; és a dir, qualsevol persona, no hi ha cap sistema sanitari del món que pugui atendre símptomes lleus catarrals, és que no n'hi ha cap, no n'hi ha cap. Quan hem anat al metge, si teníem un poc de moc o un poc de mal de coll, o és que...? No hi ha sistema sanitari que ho aguanti això. Per tant, s'han posat eines en marxa perquè la població es pugui també fer responsable de la seva situació. I tots, la gran majoria de la població si té un poc de moc, doncs se sentirà més tranquil si es pot fer una prova d'antígen i li dona negatiu, doncs fantàstic, i si li dona positiu, doncs també tindrà professionals que l'assessoraran.

La cobertura de vacunació és una realitat, és una realitat, i és una realitat que, a més, jo a cada consell interterritorial ho

dic: Balears es troba a la cua, com es poden imaginar som la darrera persona que m'agradí trobar-me a la cua d'una iniciativa com la vacunació, i ho dic i ho repetesc, vull dir, no ens amagam, perquè la situació és la que és i la que hi ha. Únicament què podem fer? Podem estimular la vacunació amb totes les estratègies que se'ns passin pel cap. I li puc assegurar que en aquesta comunitat autònoma, que jo sàpiga, només n'hi ha una que no hem fet, que no tenim tampoc la seguretat que vagi bé, que hagin fet altres comunitats autònomes, que és vacunar a les escales.

I jo els ho dic: perquè ho han considerat així els professionals, els nostres professionals diuen que prefereixen donar totes les facilitats dins el sistema sanitari, i dins l'àmbit educatiu també ens han demanat, per favor, que si podem evitar-ho, doncs també ho evitem, és l'únic que no hem fet. Però tota la resta d'estratègies, que es comparteixen habitualment, perquè jo no tenc inconvenient a telefonar i ho he fet, i els ho vaig dir també, al primer que vaig telefonar és al conseller de Galícia, que té una cobertura de vacunació infantil molt important, no m'importa el Partit; o sigui, jo el que necessit és... el que volem tots és millorar, si és que podem millorar. Llavors, hem posat a l'abast crec que totes les mesures, si em diuen més mesures que no hem posat a l'abast i que pensen que podrien anar bé, perquè ho comentam permanentment amb tothom, amb la població, amb els batlles, amb els tècnics, amb les meses, amb tothom, amb tothom -jo, és que... ahir parlava amb la batllessa de Santanyí per whatsapp, però vaig parlar amb la batllessa de Santanyí: "batllessa, troba que podem dur el Vacubús a Santanyí, que és una zona on hi ha...?", però hem d'analitzar també els motius pels quals la població no es vol vacunar o no es vacuna, però no és per una manca d'accés, ni per una manca de vacunes ni per una manca d'accés, que és el que crec que és atribuïble a l'administració.

I ens passa també amb la dosi de reforç, i cada persona de 70 anys que es mor amb dues dosis, doncs a mi és el que realment em fa mal i no em permet acabar d'aixecar el cap d'aquesta pandèmia, pensar en totes les morts que es podrien evitar, tot el patiment que es podria evitar, tot el sofriment, totes les persones que estan greus, per una vacuna, per una vacuna, és que ja..., o sigui, ja no és que ho diguem nosaltres des de Salut, és que crec que hi ha moltíssima gent que ho diu. L'altre dia, en el concert de Miguel Ríos mateix, o sigui ell mateix; és a dir, són persones que entenen, que veuen l'evidència científica i el que passa i que transmeten i que tenen aquesta capacitat de transmetre. Ho va fer també Rafa Nadal amb el tema de d'Austràlia, el torneig. És a dir, crec que és molt important que totes aquestes persones també donin suport a la vacunació, però la veritat és que, li dic, mesures que es puguin posar des de l'administració ja en queden molt poques, el que necessitam és que la població vulgui vacunar-se.

40.000 persones no desapareixen, no han desaparegut, ho vàrem explicar, però ho vàrem explicar jo crec que prou perfectament, no sé si es refereix a les vacunades, 40.000 persones vacunades a altres comunitats autònomes continuen estant en el nostre denominador poblacional del ministeri i nosaltres, a les xifres de les Illes Balears no les tenim en compte perquè ja sabem que estan vacunades, empadronats aquí, però vacunats a altres bandes.

I els d'Atenció Primària, a veure, és veritat, és una errada informàtica que té un algoritme predeterminat, perquè les quarantenes abans duraven 14 dies i de sobte, bé, de sobte no, però es va canviar el criteri perquè les quarantenes fossin de 7 dies, i saben que hem tengut un problema informàtic molt greu, i això, doncs, bé, no es va posar en marxa, però les persones han estat ateses, no és que desapareguin, les persones han estat ateses, és un tema numèric, no d'atenció a les persones, que en tot moment han estat ateses.

Em diu els professionals de baixa. Miri, a veure, jo ahir ho vaig dir al Ple, hem doblat els metges de formació de Medicina Familiar i Comunitària des del 2015 i hem triplicat el nombre d'infermeres especialistes en família. Així i tot, a tota Espanya no hi ha metges de família. Què farien, que farien vostès -ja sé que em demanen respostes a mi-, però què farien si 200 metges es troben de baixa per COVID aquella setmana? És que només tens una opció, no hi ha una borsa de metges. I això, crec que també no em cansaré de dir-ho, perquè crec que és enganyar la població quan em demanen: posin més metges, perquè la pregunta és, i d'on surten aquests metges? Necessitam projectes a llarg termini, a mig i a llarg termini, com fem, consolidar, estabilitzar, formar més professionals, que es torbaran quatre anys a formar-se i a tenir-los disponibles. I segurament d'aquí quatre anys hauran augmentat les necessitats, però són unitats docents que s'han d'acreditar.

És a dir, no tenim..., és que de vegades volen fer semblar que hi ha metges disponibles a ca seva que no fan res i que nosaltres no els contractam perquè no volem. O sigui, aquí no s'ha denegat una sola inversió d'un metge necessari en aquesta comunitat autònoma, perquè el que fem és cercar tot el que sigui necessari, i més.

Ahir em parlaven de la situació, des d'El Pi, dels oncòlegs, avui ja està coberta la plantilla, avui està coberta. Saben el què hem patit amb aquesta situació i amb d'altres similars? Però, per què? Perquè són professionals que es troben en plantilla, però que han tengut situacions que els han mantingut..., bé, doncs pel que sigui, baixes maternals, reduccions de jornades, etc. Però quan tornen, doncs ja tenim la plantilla completa. Però la dificultat de cobrir una setmana de metges és impossible, només es pot fer amb els companys, amb els mateixos professionals que puguin substituir aquell company que aquell dia es posa malalt i a partir d'aquí planificar.

I no s'ha deixat ningú desatès, o sigui, crec que això també és molt important. I que s'ha incrementat el nombre de metges també, hem fet oposicions de metges de família, s'han fet 80 interinitats a Atenció Primària de metges que no tenien..., que tenien contractes temporals; és a dir, es prenen mesures, jo crec que totes les possibles. Però si en tenen d'altres, vaja, jo, encantats, perquè els assegurem que ho fariem.

Després, a veure, parlen de l'excés de mortalitat d'una setmana. La realitat és que aquesta letalitat de la pandèmia és del 0,5% a les Illes Balears, la més baixa de tota Espanya, 0,5%. La mitjana d'Espanya és 0,9, ha baixat, era 1 i ara és 0,9. Tenim una comunitat autònoma que té 1,6, diverses comunitats autònomes que tenen 1,3, i no diré noms de comunitats autònomes, això és la mortalitat per la pandèmia. L'excés de mortalitat d'una setmana jo crec que no és significativa en el

balanç de la resta del temps, però si volen posar accent en aquesta xifra, doncs, tampoc no entenc el sentit.

Les urgències, evidentment, vostès saben què passa quan hi ha una onada de grip els mesos de desembre, gener i febrer, cada any, cada any, perquè és imprevisible saber quants! Hem tengut 22 casos, segons la xarxa sentinella hospitalària de grip enguany, 22 casos que han passat pels hospitals, 22. És poquíssim, però què haguéssim fet si en lloc de tenir-ne 22 n'haguéssim tengut 10.000? Podria passar, no ho hem previst? Home, estam molt a temps per prendre les mesures en el moment que s'han de prendre, i en el moment que hi ha hagut un increment de casos s'han ampliat les urgències, les hospitalitzacions, i es dona sortida.

I és veritat, hi ha dies que a les urgències es fa moltíssima feina i hi ha dies que hi ha pacients que estan més temps del recomanable, ningú no hauria d'estar més temps de 24 hores, a no ser que es trobi a una zona d'observació, que això també s'ha d'explicar, perquè no és el mateix, és el que vaig voler dir un dia, i que crec que em vaig explicar fatal: no és el mateix estar a una camilla a urgències, a una zona de pas, que a una zona d'observació d'urgències amb un llit, que un pot estar-hi fins a tres dies, a l'espera de proves o perquè els metges consideren que, bé, doncs que estàs pendent d'una prova, d'una altra cosa i que tal vegada en dos dies te'n pots anar i no és necessari l'ingrés. És diferent, i crec que també s'ha de dir. Ara, que hi ha dies que les urgències tenen molta activitat, evidentment que sí!

Em demanava per la COVID persistent, hi ha un grup multidisciplinar, es treballa i jo esper, doncs, és clar, que cada vegada donarem una resposta més acurada a aquestes persones.

I després, com els deia, el canvi de paradigma, els tractaments canvien, en aquests moments al Consejo Interterritorial segurament es parlarà del tractament d'AstraZeneca, n'hi ha 30.000 per a tota Espanya; s'ha de decidir d'aquest tractament que és preexposició -crec que era a aquest que em feia referència segurament-, que és preexposició, que ja hem comprat 30.000 tractaments i es treballa amb quines persones vulnerables són susceptibles de prendre aquest tractament, que segurament faran referència al grup 7, la majoria de col·lectius del grup 7, que són persones amb una immunosupressió considerable.

I no sé si m'he deixat qualque cosa, normalment quasi tot li contest a la Sra. Borrás.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Consellera. Correspon ara el torn del Grup del Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Martín

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, presidenta. Bé, no sé on m'he de posar per veure, per parlar que ens vegem una mica. Gràcies.

Benvinguda una altra vegada en compareixença, a petició pròpia, voldria remarcar, perquè no sé si hi ha hagut cap malentès. També la benvinguda a l'equip que l'acompanya.

Crec que hem de destacar també el positiu, no només les qüestions negatives, perquè hi ha hagut molta feina i molt bona en l'assumpte, en tot el tema de la pandèmia.

I voldria començar, vostè ha dit que què pensaria Alexander Fleming si llegís les coses que es publiquen, o veïés segons quines coses? Jo crec que es tornaria morir del disgust, immediatament, ho sé cert, és que..., perquè ha de ser, i crec que és molt dur tenir una mínima preocupació per l'evidència científica i haver d'aguantar, dia rere dia, el que veiem i el que sentim.

I en aquest sentit, també vull dir que, des del nostre grup, ens alegrem, i molt, que la Sra. Maria Antònia Font no hagi patit cap conseqüència negativa i que s'hagi demostrat que en cap cas va segrestar joves ni va fer totes aquelles coses de les quals se la va acusar. Llavors, des del nostre grup, la més sincera enhorabona, i estam molt, molt, satisfets que una persona, que ha pres decisions en base a l'evidència científica, no sigui cremada a una pira, com es feia a l'edat mitjana, això per endavant.

Aquesta pandèmia ha demostrat el rol fonamental de tots els professionals sanitaris. És vera que ha rebotat totes les costures, perquè, evidentment, amb 6.000 casos diaris -com ha comentat bé la consellera- és impossible que cap sistema ho pugui assumir. S'ha vist també el rol fonamentals de l'Atenció Primària, s'ha hagut de passar per una pandèmia, perquè s'entengués; hem vist les infermeres duent les vacunes a peu, com *el velero bergantín, de uno a otro confin*, sense deixar cap persona anciana de les nostres illes sense vacunar, i tots ho recordam. Hem vist, també, com a col·legis, fins i tot, han sortit per carnaval disfressats d'infermeres per fer aquest reconeixement a una professió que s'ha vist molt afectada directament amb la pandèmia.

S'han hagut de reorientar les polítiques en base a l'evidència científica de manera com es generava aquesta evidència, i això ha generat desconfiança en una població, però pensam que hi ha un problema d'arrel important, i és que aquest país no està avesat a funcionar en base a la ciència, llavors, és en base a idees, en base a altres qüestions, i no en base a l'evidència científica. I des d'aquí pensam que seria molt bo reivindicar que, si hem de sortir millors d'aquesta pandèmia, fiquem més ciència a les escoles, que així ens anirà prou millor.

Qüestions a destacar, vostè a la seva compareixença ja les ha esmentades, però nosaltres pensam que, per exemple, l'adaptació que s'ha fet recentment del centre de salut de Pere Garau és molt positiva, era un centre que estava molt sobrecarregat i les condicions eren denunciades també pels seus professionals, setmana rere setmana.

El primer trasplantament de fetge, un altre avanç molt important per a la nostra comunitat, que implica que no només es partia dels professionals, sinó formació i també una millora de la qualitat d'atenció a les nostres illes.

I el Pla de suïcidi, evidentment, la pandèmia ha tengut una repercussió molt negativa en la salut mental perquè s'han hagut de deixar de fer els programes comunitaris, els programes de suport i la crisi derivada de la pandèmia, sense saber de què se subsistiria o si es podria tenir un sostre, ha estat molt perjudicial. Evidentment, les mesures de rescat que s'han fet des del Govern central i des d'aquest Govern de les Illes Balears també han anat en aquest sentit per poder salvar la població.

Qüestions sobre les que li vull demanar, i que ja han sortit una mica a la intervenció anterior i a la seva compareixença: voldríem que ens comentàs una mica més en relació amb el ciberatac que va patir l'ib-salut, en quina situació es troba? Què podem esperar? Si poden tenir confiança els usuaris que les seves dades han estat protegides adequadament i quins plans tenen respecte d'això.

Una altra de les qüestions, la dificultat per tenir professionals qualificats, tant facultatius com d'altres especialitats. És cert que els professionals, per exemple en la medicina surten de la facultat, però no hem de pensar que tothom que es formi aquí quedarà aquí, perquè hi ha llibertat absoluta de moviments i els professionals poden anar i venir, però sabem que la formació especialitzada, els MIR, EIR, etc., sí que es fidelitzen molts d'ells. Llavors, voldríem saber si tenen pla d'augmentar les places MIR. Hem parlat de la dificultat per obtenir des de radiòlegs, digestòlegs..., hi ha moltes especialitats que són deficitàries a les nostres illes, voldríem saber si tenien qualche pla per augmentar les places MIR a les nostres les nostres illes. Podríem parlar també de les EIR, però, bé, avui ho centram sobretot en aquesta qüestió.

En relació amb les infermeres, hem vist denúncies, reiterades i estudis publicats per part de diferents organitzacions en relació amb la sobrecàrrega psicològica i física, derivada de la pandèmia, de l'atenció propera, no hem d'oblidar que les infermeres estan 24 hores devora els pacients, i també a Atenció Primària s'ha hagut de fer una atenció molt propera, no? Llavors, quin pla tenen o com veuen vostès o si han pogut analitzar aquesta situació, perquè jo entenc que a vostè també li preocupa, de sobrecàrrega psicològica i d'aquestes xifres alarmants d'infermeres que diuen que volen abandonar la seva professió per mor de la situació que viuen, no?, que algunes qualifiquen com d'estrès posttraumàtic, després de les diferents onades.

I ja anam acabant, en relació amb les llistes d'espera, nosaltres la setmana passada vàrem tenir un debat sobre el Decret de garantia de demora, crec que va ser la setmana passada o l'altra, perquè ara ja se'ns han acumulat les diferents iniciatives, i voldríem saber respecte d'això quins plans tenen, no del Decret de garantia de demora, sinó si realment anam cap a aquest hospital de Felanitx, quin tipus de reducció de llistes d'espera podem esperar en aquesta recta final de legislatura. I voldria també parlar de la resta d'illes, perquè de vegades ens centram molt a Mallorca, però també a Menorca, Eivissa i Formentera, tenen la seva realitat.

I ja per acabar, una pregunta d'una altra illa que no és la nostra, a Menorca, a Ciutadella, darrerament, hi ha hagut una sèrie de dificultats i, és clar, parlam de la pandèmia, entenc que

no és el motiu de la compareixença d'avui, també entendria que no em pugui respondre en aquests moments, l'urgent de vegades doncs no deixa fer la feina de base que es podria fer o que a un li agradaria fer, si tengués tots els recursos disponibles; a Ciutadella sembla ser que hi ha una dificultat amb l'arribada de les ambulàncies, per circumstàncies que vostè deu conèixer, i voldríem saber si tenen algun tipus de pla en relació amb això. Ja li dic que, com que no és motiu de la compareixença, si no em pogués respondre, ho podríem deixar per a un altre moment.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Martín, vostè ha exhaurit 7 minuts i 41 segons. Respon la Sra. Consellera, les preguntes, evidentment, que siguin objecte de la compareixença.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Gràcies, Sra. Diputada, per les seves consideracions, intentaré respondre les preguntes.

Quant al ciberatac. Des de tot d'una, al desembre, es va detectar des de la Sots-direcció de Tecnologies aquest ciberatac; es varen activar tots els protocols tècnics, es va posar també en coneixement del Centre Nacional de Criptologia i de la Policia Nacional, i la investigació segueix en curs. L'activitat assistencial no es va veure afectada, però el que s'estudia en aquests moments és un poc fins on ha tengut accés aquest ciberatac. Jo esper que, aviat, els propers dies, esper que -si no a finals d'aquesta setmana, a principis de la setmana que ve- puguem tenir més informació sobre tot el procés i poder-lo oferir, perquè tenim pendent aquesta presentació..., bé, poder retre comptes del que ha succeït durant aquest temps. Però és cert que encara la investigació està en marxa.

Quant a la fidelització dels residents. Evidentment, s'intenta sempre..., jo crec que tenim molta sort perquè a un estudi -els n'he fet referència diverses vegades- a l'any 2019, el Consell de la professió mèdica va fer un estudi i érem la comunitat autònoma que més residents fidelitzava, a mi em fa gràcia quan diuen que no volen venir aquí; fins i tot, els que millors condicions tenia i la comunitat que resultava més atractiva per fer-hi feina els metges.

Ara, també entenem..., o sigui, és molt difícil de vegades aconseguir determinades especialitats per a les Illes, sobretot més petites, perquè ja no és una qüestió només econòmica, que és important, sinó que és un projecte de vida, viure a una de les illes més petites, i, per tant, per això sempre és més complex, però que, al final, ho aconseguim, com ha sortit avui i hem pogut aconseguir els quatre..., o, bé, podem tenir una altra vegada la plantilla dels quatre oncòlegs, i ara tenim, idò, necessitat d'això.

A la vegada, fem feina amb el ministeri, en l'acreditació d'unitats docents; quan jo em vaig incorporar, el 2015, els criteris d'adjudicació de reconeixement d'unitats docents era absolutament incompreensible i fosc, perquè no sabíem com

funcionava fins que em vaig assabentar que es feia per ordre alfabètic. És clar, jo record aquell dia que li vaig dir al ministre... o en aquell moment idò crec que corresponia, evidentment, prioritzar i no seguir un ordre alfabètic, perquè si no els anestesistes mai no arribarien, és que anaven per l'ema, crec, en aquell moment, o sigui que..., és a dir, unes coses que..., i crec que hem de treballar també en els drets laborals, aquí es cobra carrera professional, hi ha una sèrie de drets laborals que no es troben a altres bandes i som conscients que encara podem millorar més les seves condicions i, evidentment, així ho farem de la mà dels sindicats.

Quant a les infermeres, home, jo crec que hauríem de..., a mi m'interessaria moltíssim saber d'aquí a un any o quan aquesta situació de pandèmia hagi passat, si les infermeres que, per un moment hagin pogut pensar que abandonarien la seva professió, idò un any després ja estan més recuperades, perquè a un moment de màxima intensitat és normal que un tingui un dia que digui: idò sí, m'ha passat pel cap enviar-ho tot... allà, perquè tu dius..., evidentment, com vostè deia, són persones, són professionals que hi són les 24 del dia, igual que els tècnics en cures, auxiliars d'infermeria, les infermeres amb moltíssima més responsabilitat al costat del pacient, en detectar complicacions, detectar..., tenir cura i curar tot el temps. Per tant, jo crec que és probablement de les professions més afectades probablement psicològicament.

És curiós que hi ha hagut i s'ha ofert suport psicològic durant tot el temps i els professionals sanitaris pràcticament no n'han fet ús, no n'han fet ús, o sigui, jo crec que és ver que moltes vegades pensam que ens bastam nosaltres mateixos i segurament no sempre és així, però crec que és important mantenir aquest suport i continuar avaluant la situació.

Quant al 061, a veure, la Unitat de Suport Vital Avançat de Ciutadella té molta feina sempre, té feina perquè tenim el centre de salut de Canal Salat que és més que un centre de salut, a part d'un centre d'especialitats i l'ús d'una zona d'observació i atén pacients probablement en situació més crítica o té pacients en observació. Per tant, els viatges que ha de fer aquesta ambulància a l'Hospital de Maó són... bé, és freqüent. Pot succeir que mentre aquesta ambulància és de camí hi hagi una urgència a una altra banda.

Però jo també, ja sé que no els agrada que compari, però això mateix succeeix a Mallorca, -no, dic, alguns de vegades em diuen: és que Formentera és especial, Menorca és especial i tots tenim la nostra especificitat; però també passa a Mallorca que si l'ambulància UVI mòbil de Manacor va a Artà i hi ha una urgència a Manacor hi ha d'anar l'ambulància que es troba a Inca, i això és una realitat perquè estan dimensionades per al volum d'urgències habitual i per isocrones, o sigui, per la distància que puguin arribar el més aviat possible.

En qualsevol cas hem d'estudiar la situació de Ciutadella, perquè és cert que darrerament, a part que dimarts tenim pregunta parlamentària de MÉS per Menorca, crec..., no sé si és de MÉS per Menorca o d'un de vostès, bé, quatre preguntes, idò hi ha aquesta pregunta parlamentària i no sé si hi ha qualche situació puntual que hagi pogut succeir, de la qual no en som conscient, a més que sé que sí que és una ambulància que fa molta feina, que quan està ocupada l'ambulància de

Mercadal, que es troba a 10 minuts, que és una bàsica, però és la que fa els trasllats o els desplaçaments.

I quant a llistes d'espera, ai, Sra. Diputada!, molta feina ens ve per davant, moltíssima feina, moltíssima feina!

He de dir que, no tenc inconvenient a dir-ho, ho he repassat just abans de venir, ja sé que no és exactament motiu de la compareixença, però, com que sé que em demanen d'altres temes, i la situació de les llistes d'espera és complexa, és molt complexa: ha augmentat la demora de manera considerable a consultes i, afortunadament, ha davallat en 2 dies la demora mitjana del 2021 respecte del desembre del 2020, de quirúrgica, la demora, ara, és clar, el nombre de pacients per operar també és elevat.

El que sí que vull dir és que tot d'una que els hospitals es recuperen, avui s'ha tancat una planta d'hospitalització a Eivissa, una altra a Son Espases, que jo sàpiga, no sé si hi ha qualque hospital més, perquè ja no hi havia pacients COVID, tota l'activitat s'intenta recuperar el més ràpid possible. I per a això comptam amb els recursos que tenim, amb una gran quantitat de recursos per a activitat extraordinària, a més del suport de les privades.

Crec que..., no sé si m'he deixat qualque cosa. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. M'avisareu la Mesa quan me manquin devers cinc minuts abans de..., que no ho vull exhaurir tot a la primera intervenció, entre altres coses perquè tenc, consellera, diferents punts i tal volta no tenguí vostè temps d'apuntar-los tots.

Vostè ha començat dient, i vull donar la benvinguda a tothom, del seu equip també, vostè ha començat dient que agràia a aquesta comissió que la permeti venir, sempre ho hem fet, almanco amb les propostes de l'oposició, unànime, tota l'oposició ha volgut que vostè vengui sempre a aquesta comissió, fins i tot al plenari més, el que nosaltres volíem és que vengués més prest, per això li vàrem demanar una compareixença 35 dies abans de la seva. I almanco estimàvem que quan vostè veiés la inquietud d'un grup parlamentari a una sisena ona, amb una incidència elevada -i ara parlaré dels mitjans de comunicació-, amb els avisos que sortien als mitjans de comunicació que creaven inquietud a la gent, tenir vostè l'oportunitat de venir aquí i, a part del que diuen els mitjans de comunicació, que vostè moltes vegades ha dit, i de vegades hem coincidit amb vostès, que s'han equivocat en segons quines notícies, almanco com han sortit publicades, tenguí vostè l'oportunitat de venir a la seu parlamentària.

I no ho ha fet, quan nosaltres enteníem que tocava, en una sisena amb més incidència, més problemàtica i més inquietud, per això trobàvem que havia de venir abans. Vostè sap que hi ha la Diputació Permanent, té una eina el Govern per demanar

una compareixença, una via extraordinària. Vostès han dit que és extraordinària aquesta pandèmia i nosaltres hem dit: "per suposat", des del primer dia ho hem dit, i hem entès l'empatia i la situació que s'ha produït per haver de prendre segons quines decisions, segones, és el mateix motiu extraordinari perquè vostè vengui més sovint al Parlament i abans de concloure una memòria.

Consellera, vostè ha fet una exposició que tots sabem per les notes de premsa que ha fet el seu departament, de tot el que vostè ha anunciat aquí nosaltres en teníem la informació. De la interacció que vostè ha fet, salvat de qualque notícia nova que acaba d'esmentar, que treurà el ministeri o etc., efectivament això no ho tenim, però totes les respostes que vostè ha donat que no sabem la nota de premsa, és per la interlocució que fa amb els grups parlamentaris, que li fan una pregunta més precisa arran, precisament, de la informació que rebem pels mitjans de comunicació.

Vostè ha agrait la tasca que han fet també els agents socials, ha agrait durant tres minuts al seu equip; ha demanat uns segons de disculpa pels greuges que s'han pogut s'han pogut compartir i no s'han volgut produir, però que s'han produït, a la ciutadania; ha citat els agents socials, els mateixos agents socials, els sindicats, els representants professionals i a títol individual són els que han traslladat missatges de distorsions o de disfuncions en el funcionament d'aquesta pandèmia.

I l'objecte d'aquests grups parlamentaris o almanco el de l'oposició és conèixer els motius i tenir vostè l'oportunitat per explicar-los. I el que vulgui fer llavors història, piulades i altres històries per seguir amb el seu discurs, és una altra cosa, la nostra intenció és conèixer les disfuncions denunciades, les propostes que ens traslladen aquests mateixos agents socials que treballen que també s'asseuen amb vostès i poder-les conèixer, i s'acaba aquí o fer-li propostes, com nosaltres li hem fet mitjançant ple, però no poden esperar una sessió parlamentària ordinària per fer-l'hi, consellera, enmig d'una pandèmia que vostè mateixa ha argumentat que ha estat diferent, ha estat amb un impacte diferent.

Però li farà només cinc cèntims del que ens preocupa quan llegim les notícies: "*Baleares és una de las comunidades con mas exceso de mortalidad en la sexta ola*", cert. Vostè ha dit que és una incidència puntual. Les conseqüències d'això és el que ens preocupa, no les ha esmentades vostè. Nosaltres hem tengut aquesta setmana la més elevada de tot l'Estat, això ho diu el Sr. Carles March, i són dades de l'Institut Carles III, no són interpretacions de la premsa.

I el que ens preocupa, que és el que vostè no ha explicat i crec que té una oportunitat per fer-ho, i fins i tot... o nosaltres per acceptar vostè propostes que li puguem traslladar, és el que ha suposat, això ho ha provocat la saturació del sistema *junto al diagnóstico de patologías tardías*. Això és preocupant. El president de l'Associació d'Oncologia aquí va dir les conseqüències, el doctor Reyes va explicar què suposa l'atenció a les consultes, la demora en l'augment, i el que nosaltres volem saber és què faran vostès, sabem que és difícil, però què faran vostès perquè no es torni... o almanco que minvin. I això són les coses del motiu de les compareixences.

Vostè ha llegit els motius de la nostra compareixença que li vàrem demanar, consellera? Hi ha inquietuds, no són dues línies, li exposam temes, i nosaltres entenem que hauria d'haver vingut abans, perquè ha afectat InfoCOVID, centre COVID, EduCOVID, ha afectat prou serveis

I m'he de sumar a l'agraïment de l'equip per la feina que fa, la qual, per descomptat, és difícil, i per a un que no és sanitari, encara tenim més empatia, perquè es pot imaginar que és per a un sanitari veure companys que denunciïn situacions de mancances, situacions de mancances pressupostàries, manca de descans, facultatius que diuen que la seva patologia, que la seva salut mental o estat d'ànim es deteriora. És clar, i ens preocupa i volem que vostè ens digui aquí quina dimensió té això.

I ja li faig aquesta pregunta: quina dimensió té, o quina percepció tenen vostès de la situació en què es troba el nostre personal sanitari de tots els àmbits? I no el sanitari només, que ens oblidam moltes vegades del personal administratiu, del cos que rep a Atenció Primària, que rep a les consultes i que rep a l'admissió hospitalària, que són administratius la gran majoria d'ells.

Evidentment s'han fet coses, per descomptat, però, miri, la preocupació són les notícies que surten i crec que té una oportunitat per fer-ho, no només a través de les notes de premsa, sinó a través del que nosaltres li podem actuar i proposar.

Urgències. Han desmentit..., la cap d'urgències de l'Hospital Son Espases va desmentir que no hi havia llits, que vostès mentien, i, evidentment, l'ib-salut va dir que no, que n'hi havia, però, diguéssim, el gestor, el regulador del 061 no coneix la disponibilitat de llits públics i privats en un moment on diu que hi ha *"uno o dos en toda Baleares"*? Això ho diu el regulador, que està assegut a una central del 061. I després l'ib-salut surt i diu: no és ver, n'hi ha 42.

Ostres!, vostè comprendrà que si això ho diu qualsevol enfadat, sí, però que el regulador que està de guàrdia digui això; però és que llavors la metgessa d'UCI diu: *"no sé por qué ocultan la verdad"*, és que ho diu una cap de servei en aquell moment d'UCI a un hospital. I, és clar, això ens preocupa, no només ens preocupa a nosaltres consellera, preocupa a la ciutadania, li preocupa perquè diu: quina afecció i quina confiança puc tenir amb qualcú que ens oculta això, i amb l'oportunisme de negacionistes, etc., es pot imaginar com empen aquesta informació. I crec que vostè té oportunitats de comparèixer aquí a contar-ho periòdicament, o tenir la iniciativa a qualsevol altre àmbit per fer-ho, però això s'ha d'explicar.

Són, insistesc, això era el regulador *del médico del 061*, i això si no m'equivoc, és: *"no és verdad que la sanidad privada dispusiera de 41 camas libres"*. És clar, i això surt *la jefa de UCI de Son Llàtzer*, he dit Son Espases, disculpau, la Dra. Gemma Rialp, això són declaracions seves. I, és clar, això ens preocupa. Per tant, jo venc aquí a fer-li propostes i sobretot peticions concretes, perquè tenguí l'oportunitat de contestar-nos-les, arxivar-les, o poder interactuar amb vostè.

La presidenta va dir que estaven preparats, i això ha estat objecte d'una pregunta a la presidenta, per això nosaltres insistim, quan es diu que s'està preparat i que l'evidència dels científics diuen que evidentment, serà..., això el mes d'octubre, serà una variant més complicada que s'ajunta amb la Delta, l'Òmicron, que hi haurà més incidència, és normal que nosaltres li demanem: escolta, estam preparats? Sí, d'acord. La previsió, abans dels contagis, tenim suficients sanitaris per a un augment, jo no sé quan (...), si n'han tengut 800, no saben si seran 6.000, però que no seran 800 serà segur, perquè vostès mateixos diuen que seran més, i és per això que nosaltres li demanam: estam preparats per a això?

Serà més contagiosa. Si serà més contagiosa, hem pres les mesures adequades amb els sanitaris per evitar tants de contagis? Vostè creu que és demagogia que li faci aquesta pregunta consellera, perquè és una pregunta que ens fem molta gent? És clar, les respostes quines són? Les que ens donen els sanitaris que denunciïn: ens han canviat uns protocols, si vostè explica els protocols i per què s'han canviat, i ho explica, tal volta, o no li formularem preguntes o podem canalitzar aquestes respostes a la ciutadania. Perquè el que li puc assegurar és que el meu grup parlamentari no fa missatges alarmistes, ni trasllada a la ciutadania, tot el contrari. I crec que vostè té..., coneix la trajectòria en aquesta línia, en aquesta cambra i en aquestes comissions.

Saturació a les cues a l'hora dels tests de PCR i antigens. Ja no eren els mitjans de comunicació que treien fotos, sap qui va penjar una piulada *in situ* d'una situació que passava? Una persona que havia diputada a l'anterior legislatura, la Sra. Margalida Capellà. No ja els mitjans de comunicació que han passat per allà, qui es troba a la cua ho veu. És clar, aquesta gent va estar..., alguna gent més de dues hores esperant, amb nins... sí!, d'això parlam del mes de gener, això no es pot preveure? Vostè sap que li he traslladat alguna..., -no es pot preveure!...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... -ah!, d'acord. No es pot preveure que s'acumuli gent esperant dues hores? Doncs tenim un problema de gestió, ja li dic, perquè si vostè fa una demanda que la gent es faci PCR...

LA SRA. PRESIDENTA:

Els demanaria que no entressin en converses per favor. Continui.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Perdoni?

LA SRA. PRESIDENTA:

Que els demanaria que no entressin en converses. Continui, Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

D'acord, procuraré no adreçar-me a la comunicació no verbal dels acompanyants i tal volta ha estat culpa meva,

evidentment, perquè he estat jo el que he parlat. Gràcies presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

No, no, no...

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Té tota la raó, gràcies, no tornarà passar.

Bé, (...) recuperar el fil.

LA SRA. PRESIDENTA:

Aprofit aquest moment per dir-li que ja du 10 minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

D'acord. Crec que exhauriré els 15 idò. M'he deixat la meitat de la intervenció.

Li faig preguntes, consellera, que crec que són importants que ens contesti.

Tenim la situació d'Atenció Primària, l'atenció que ha rebut Atenció Primària, perquè vostè sap que és una inquietud important dels professionals, en quina situació es troba ara mateix, en quina situació de poder tornar a la normalitat, d'atendre, almanco les consultes a Atenció Primària, sobretot en els centres de salut, i quina previsió té de millores cap a una possible setena ona?, que esper que no passi de cap de les maneres.

Ha parlat vostè de les estratègies de vacunació. I ha fet una reflexió que li jo volia fer una proposta a la reflexió que ha fet, hauríem de conèixer els motius pels quals (...) que diu la població, especialment la població d'infants i joves. Facin un estudi ja, jo crec que s'ha de demanar, no sé si tipus enquesta o tipus estudi, però per detectar noves estratègies hem d'anar directament a demanar els motius pels quals es diu: no em vull vacunar.

I a vostè crec que li hem traslladat moltes vegades que hi ha col·lectius que treballen en xarxes i amb les noves tecnologies, i que no són noves les tecnologies, per tant, tenen una dinàmica molt més ràpida per no fer haver de fer un estudi sociològic, per exemple, sinó tenir respostes.

Li volia..., bé, jo crec que faré la segona part, quan ordeni alguna pregunta més concreta en aquest sentit.

Però miri, l'Agència de Salut Pública, es va justificar sobretot que era molt important posar-la en marxa, nosaltres li vàrem donar un vot de confiança a aquesta Agència de Salut Pública; quan la posa en marxa? Té l'organigrama fet? Ho dic perquè a la sisena onada, crec que era un bon moment per tenir-la activa, es demora veig, supòs que encara no ha tengut temps, però digui'ns com es troba l'atenció al públic.

La diputada Martí li ha esmentat abans, com té la llista d'espera i la demora, però sobretot el que li ha demanat, o jo he

entès això Sra. Martí, corregeixi'm vostè en el seu torn, sobre la recuperació de..., l'activació del decret de garanties al pacient, crec que li ha demanat això, que està vinculat, i a veure quina previsió té, sobretot, entenem per normalitzar aquesta recuperació de consultes i de cirurgies no programades.

Jo crec consellera, que vostè una oportunitat no només de contestar al meu grup parlamentari, sinó conjuntament també a tots els grups, sinó sobretot traslladar un missatge de totes aquestes informacions que surten, donar el seu parer i, a més a més, d'algunes propostes que li fem, algunes preguntes que no es coneixien abans, per donar-nos una resposta.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gómez. Vostè ha exhaurit 12 minuts i 20 segons. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Gràcies Sr. Diputat, per les seves consideracions.

A veure jo no és que li vulgui donar més explicacions, però he començat la meva intervenció dient que aquí poca gent ha tengut vacances de Nadal, del meu equip. Nosaltres hi érem, Sr. Diputat, nosaltres hi érem, i jo no tenc inconvenient en venir, he vingut 17 vegades, he contestat totes les preguntes escrites, les orals i ho faré tantes vegades com sigui necessari. Li puc assegurar que jo he fet feina cada dia d'aquests suposats dies de vacances, i estic disposada a fer-la, i som, consellera de Salut en un temps de pandèmia i, per tant, assumesc la meva responsabilitat les 24 hores del dia. Només faltaria!

Però també li vull dir que si per cada notícia que surt, cada persona que pot opinar, jo he de venir a fer una compareixença, seria aquí cada dia, seria aquí cada dia. I després, els periodistes tenen l'oportunitat, que ho fan habitualment, de contrastar les notícies; els periodistes reben una telefonada d'una persona o d'un sindicat, o d'un altre, o d'un altre, o qualsevol persona pot telefonar a un periodista, però normalment el que fan és contrastar i demanar si aquesta situació que m'ha comentat aquesta persona, és certa, o no és certa, o què, normalment es fa així, normalment.

Per tant, jo no podré entrar a rebatre-li per què una persona diu determinades coses, el que puc fer és comprovar-ho. Som la primera que deman explicacions a primera hora del matí quan veig una notícia que fa referència a l'àmbit de la salut, evidentment deman explicacions, però les explicacions habitualment, si no estan explicades a la notícia vol dir que no s'han contrastat, solen anar encaminades a unes altres direccions.

Hi va haver uns dies que les urgències, sobretot de Son Espases, varen tenir molts pacients, amb més pacients de la situació desitjable, però això no és previsible, Sr. Diputat. Si demà tenim 100 casos de grip, les urgències de l'Hospital de

Son Espases estaran plenes i la capacitat de..., si han d'ingressar o no, doncs, dependrà de la situació de l'hospital.

I què hem de fer? Doncs, el que hem de fer és que quan venguin les 100 persones, si tenguéssim una desgràcia, que no la vull ni anomenar, doncs hem de treure forces, esforços, llocs, disponibilitat, professionals, espais, tecnologia, per donar sortida. I a mi, que qualsevol d'aquestes persones, que es dediquen a parlar, de vegades sense massa coneixement de tota la situació, en general, digui'm quan ha faltat un llit de cures intensives a aquesta comunitat autònoma, quan un pacient no ha pogut ser ingressat a una unitat de cures intensives, amb un suport intensiu; és a dir, a una unitat de reanimació o amb professionals que puguin vetllar per aquella situació.

Perquè això no ha succeït en aquesta comunitat autònoma, i això no ha succeït... vostè em demanava: està preparat el sistema sanitari? El nostre sistema sanitari és un sistema sanitari molt fort, ho vàrem demostrar a la primera onada, a la primera onada ja es va demostrar, i sap per què, Sr. Diputat? Es va demostrar i va succeir perquè hi va haver una previsió, o sigui, es va capgirar tot el sistema sanitari perquè l'atenció i la contenció de la pandèmia es fés a Atenció Primària.

Això no ha passat a altres comunitats autònomes, i li ho puc anomenar, però no fa falta que ho anomeni, se les pot imaginar, ahir n'hi vaig dir dues en seu parlamentària. No han fet contenció des de Primària i això ha saturat els hospitals.

I també un es cansa, perquè això no és Madrid ni és el centre de les notícies, es cansa que les notícies siguin en clau nacional, i a mi la gent, quan fan un informatiu nacional que em mostren la Princesa, el Marañón o La Fe de València i la gent m'aturi pel carrer i em digui: "ui!, estan fatal els hospitals"; no, miri, això passa a altres llocs, però aquí no. Qualque dia he de dir que sí, i dic que sí, només faltaria. O sigui, no li faltará mai a la veritat.

Però, home, jo crec que, és clar, no podem parlar de situacions de col·lapse, de situacions de... podem parlar de situacions de dies puntuals en què les coses... que evidentment hi ha més activitat. I això succeeix, i la novetat sol ser que cada vegada que hi ha un poc més d'activitat, ho veiem en els diaris, també sol passar darrerament, i sol passar amb comunicacions de determinades persones i professionals que donen com a solució coses un tant de vegades paradigmàtiques. O sigui, posin més personal i hi haurà més facilitat per pujar a planta. No hi ha llits a l'hospital per pujar d'urgències a planta, però si posam més personal a urgències hi haurà més llits a planta? Això no va per aquí!

Un altre que diu: si em posen l'especialitat de medicina d'urgències hi haurà més llits a l'hospital. Tampoc no va per aquí, però són reivindicacions justes, o no, són reivindicacions que fan a determinats moments determinades persones. Ara, jo no puc entrar a comentar què opinen uns i els altres. Ja dic, nosaltres i tot el meu departament de comunicació està sempre a disposició dels mitjans per poder contrastar les informacions que reben, i habitualment ho fan.

Perquè vostè, és clar, em treu notícies negatives, que és normal, bé, supòs que em diran que és el seu paper, però també

n'hi ha moltes de positives, eh!, moltíssimes de positives, afortunadament, moltíssimes, però, és clar, d'aquestes no en parlem mai! I ja dic, bé, ni una cosa ni l'altra, jo crec que s'ha de posar l'accent sobre les coses que funcionen bé o malament durant un temps, no de manera puntual, no un dia que hi hagi més feina o dos dies o per opinions de determinades persones, que són legítimes, però no sé si poden fer-ne cas.

Vostè em diu, des d'octubre Òmicron, li he dit: vàrem ser dels primers que vàrem detectar el primer cas d'Òmicron, dels primers casos d'Òmicron, va ser a Son Espases l'1 de desembre, l'1 de desembre, perquè la sisena onada va començar amb Delta, nosaltres estàvem amb Delta, era Delta la variant. Els efectes d'Òmicron es veien, es començaven a veure a Sud-àfrica on realment el nombre de casos augmentava de manera significativa. Però, és clar, fins quants? Fins on? Com passarà? Què succeirà? Quina reper...? Uufff!

Per tant, el que aquest sistema sanitari ha demostrat és que Atenció Primària està absolutament preparada. A nivell hospitalari la inversió és més alta que mai, tenim tot tipus de tecnologia que s'ha posat a l'abast de la ciutadania, dels professionals, per millorar l'atenció; s'han ampliat les unitats de cures intensives, s'han ampliat les urgències de pràcticament tots els hospitals o estan en procés. Per què? Perquè tenim un tap a urgències, sempre tenim el tap a urgències, però, en fi, es prenen moltíssimes decisions, parlem d'un pressupost elevadíssim per fer front a aquesta situació.

I ja que és un espai per debatre, a mi m'agradaria debatre també sobre política sanitària i saber quina és la política sanitària que proposa un partit o l'altre partit; d'alguns la sé, però d'alguns no la sé, és que només és la crítica: aquell dia això no va funcionar, la urgència va estar malament, varen fer cua dues hores. Ja ho sé que varen fer cua dues hores, i em sap greu, Sr. Diputat, i per això obrim més centres i per això vàrem habilitar la central del 061, que queia a trossos, per poder fer proves allà, perquè de sobte ens vàrem trobar amb 4.000 casos diaris, i això és de sobte. Llavors, de sobte, no podem duplicar els recursos d'un dia per l'altre, però en pocs dies sí que s'habilita i es fa en temps rècord, en temps rècord.

És que a mi encara em sorprèn veure..., i quan vaig a veure els espais i com estan condicionats i les mesures de seguretat que hi ha i com preparen la medicació i com està perfectament delimitat i la quantitat de persones que hi ha de GSAIB, en aquest cas, que t'indiquen, i professionals sanitaris. És a dir, crec que en aquest sentit, doncs, sincerament, crec que la planificació és permanent i l'execució també.

Després, vostè em demanava, bé, dues coses, em demanava, per què no es vacunen les persones? Ho sabem, per manca de confiança. Persones negacionistes n'hi ha d'un 3 a un 5% de la població a Espanya, la resta és per manca de confiança, perquè la gent no està segura de vacunar els infants, perquè no saben si..., perquè no creuen que tinguin beneficis o perquè pensen que pot tenir un efecte secundari, que és totalment infundat, però són les raons que argumenten i que manifesten. Per això, també tenim professionals, les dues societats de pediatria es deixen la veu i ho fan per escrit, i fem..., per informar amb serietat, que no siguem nosaltres, que siguin els professionals més experts que ho facin.

Després, l'Agència de Salut Pública, a veure, jo els vaig dir que esperam a finals d'any poder-la tenir en marxa, però passa per una creació d'estatuts els quals s'han d'aprovar en Consell de Govern. A més, a veure, que té una afectació d'un departament de més de 200 persones que s'ha de reorganitzar la feina i es treballa en tot això. I tant de bo a finals d'any puguem tenir-ho tot en marxa!, però abans els tràmits que s'han de fer, un decret d'estructura, passar per Consell de Govern, Consell Consultiu, bé, tota aquesta tramitació jurídica, doncs ara tenim escassament una persona i mitja o dues persones treballant en tot el projecte de l'agència, però per a nosaltres és prioritari i ho posarem en marxa el més aviat possible, perquè no deixam de fer feina també fins i tot en temps de pandèmia.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Correspon ara el torn del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ferrà.

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

Gràcies, Sra. Presidenta. Benvinguda, Sra. Consellera, que fa dos anys que no participava d'una comissió on vostè comparegués, no per vostè, sinó per jo, i benvingut també, evidentment, tot l'equip que l'acompanya.

Vostè ha fet..., l'he vista encoratjada; ha fet una reflexió, crec que, bé, que vostè de vegades no sap molt bé quina és la política sanitària d'alguns partits. Jo crec que la política sanitària, pública almanco, d'alguns partits, es tracta de vegades de confondre la ciutadania i fer creure que tenim més drets que deures, i normalment aquestes formacions són les que, d'una manera o l'altra aposten més per la sanitat privada que no per la pública.

Jo, Sra. Consellera, li faré 10 preguntes molt genèriques, molt genèriques. La primera és si l'ha sorpresa l'impacte de la sisena onada. Jo li he de confessar que sí, no la sisena onada, sinó l'impacte, sí que m'ha sorprès.

La segona és com ha estat la coordinació amb la resta d'administracions autonòmiques i l'Estat, per una banda, el Consell Interterritorial, però, per una altra banda, el dia a dia d'aquesta coordinació entre administracions? Jo li som molt sincer, i he estat amb aquesta qüestió molt franc, jo form part d'un partit sobiranista, però crec que les gestions sanitàries, com altres coses, no són qüestions territorials, no són qüestions de sobirania, són qüestions que, per molt bé que jo gestioni, si el meu veïnat no ho fa bé, no serveix de res. Per tant, crec que la cooperació entre territoris, i quan dic territoris no dic només l'Estat espanyol, sinó dins la Unió Europea i dins l'Organització Mundial de la Salut, ha de ser perfecta, perfecta, el més sincronitzada possible.

I ho dic també perquè crec que l'Estat espanyol ha tengut una relaxació amb el missatge, en aquesta qüestió, durant els darrers mesos. Jo ja sé que vostè no pot contestar segons què, però és una opinió meua, compartida o no per altra gent, però que hi ha hagut una certa, diguéssim, relaxació quant a les

mesures que s'han de prendre dins una pandèmia, perquè hem de recordar que encara som dins una pandèmia sanitària.

La tercera pregunta que li volia fer és com valora vostè l'ús de la màscara a l'exterior?

La quarta, hem sentit parlar aquests darrers mesos sobre l'estratègia de gripalització de la COVID, i és saber un poc la seva opinió, si la pot emetre o no..., sobre la gripalització, l'estratègia de gripalització de la COVID.

Fa unes setmanes tenguérem la compareixença del Sr. José Reyes, president de l'Associació Espanyola Contra el Càncer de les Illes Balears, altres companys meus ja hi han fet referència a qualche qüestionament, reflexió, que va fer ell, el Sr. Juanma Gómez que m'ha precedit, n'ha fet alguna que neix, jo crec que neix d'aquesta compareixença, on ens comentà que l'impacte que tindrà la pandèmia en la mortalitat del càncer no el veurem al cent per cent fins d'aquí a deu anys, i si vostè comparteix un poc aquestes paraules.

I la sisena, també, seguint amb el Sr. Reyes, la proposta que ell va fer per combatre aquest impacte es reforçar l'Atenció Primària, també és una pregunta que ja li ha fet el Sr. Gómez.

La setena, si pot fer una valoració del passaport COVID i què li diria vostè a aquelles persones que diuen que, no que no serveixi, sinó que no ha servit per a res el passaport COVID.

La novena és una qüestió que crec que ens preocupa a tots, que són les dades de vacunació actuals. Què creu que, no què pot fer vostè, sinó què podem fer tots per convèncer de la importància d'aquesta tercera vacuna, per una banda, i de la vacuna infantil, per l'altra? També vostè crec que ja ha contestat parcialment aquesta qüestió.

La novena, és què creu que hem d'esperar ara, és a dir, una vegada la sisena onada va cap a baix, com quedarà, cap on anirem amb la vacuna, futures onades, medicament per a la COVID, l'estratègia de gripalització, etc., cap a on, quin escenari creu vostè que ens podem trobar, sé que és una pregunta difícil i que vostè no s'ha d'engrunar, però quina és la seva visió de cara al futur?

I la setena, és què li diria vostè a qualcú que manifesta que no és antivacunes, però que sacrificarà el que sigui per tal de no vacunar-se, que són paraules, evidentment, que va expressar el Sr. Djokovic, fa res, 24 hores, i que crec que llança un missatge prou dolent, sobretot per a les persones joves?

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Gràcies, diputat, per la concreció de les preguntes.

L'impacte de la sisena onada, com hem comentat, és importantíssim: 150.000 casos de 250.000, un poc més d'un quart de milió de persones ja infectades a la nostra comunitat autònoma, i 150.000 s'han produït en aquesta onada, des de mitjans d'octubre. Per tant, el nombre de casos ha estat molt elevat; molt sobtat, després, a partir de desembre, amb Òmicron, a un moment donat el nombre de casos ha estat tremendament elevat.

Normalment -he de dir- que les onades, ens deia Fernando Simón, contínuament, que solen durar dos mesos, havien durat dos mesos; en aquest cas s'ha demostrat que no és així, que ha durat molt més, des d'octubre fins ara, on començam a veure aquesta davallada de casos, per tant, absolutament imprevisible, també.

I jo crec que també amb l'aprenentatge anterior, tenim multitud de protocols d'atenció a vulnerables, també d'atenció a persones en residències, de protocols de vacunació, estratègies de vacunació de la comunitat autònoma; és a dir, hi ha molta evidència i molta feina feta, però el que ens ha ajudat que hi hagi manco mortalitat ha estat, sens dubte, la vacuna.

Quant a la coordinació amb altres administracions, doncs, contenta que em faci aquesta pregunta perquè, ja dic, crec que mai -mai- no havíem demanat tanta ajuda, jo he cridat, he telefonat a batles, he telefonat a presidents dels consells -dels quatre consells-, per demanar suport i per demanar ajuda, a la FELIB, als empresaris, a la CAEB, a PIMEM, als sindicats; és a dir, hem estat contínuament, i encara ara, encara ara quan trob un batle li dic: si penses que podem ajudar per augmentar la vacunació a la teva zona, si penses en qualque estratègia, és a dir, que estam contínuament en contacte, sobretot, amb els ajuntaments i els consells insulars.

I també amb les altres conselleries, com comentava, doncs, l'IBAVI, res, en dos dies o tres, varen partir d'on eren, allà, del Francesc Quetglas, per deixar-nos a nosaltres l'espai; a Educació, quan li demanam si podríem enviar una carta a tots els pares per fomentar la vacuna, que els pediatres la redactin posant l'evidència científica disponible, etc., tot ha estat col·laboració, cooperació, coordinació, diàleg, moltíssima participació, molt de diàleg, i ens hem sentit amb molt de suport, en general.

La inversió, doncs també, és a dir, ningú no ha vengut, ni tan sols la consellera d'Hisenda, a dir fins aquí, no, sinó que hem tengut els recursos que hem demanat que han estat necessaris i no hem tengut cap entrebanc en aquest sentit, que també de vegades, bé, no ha estat així amb totes les crisis.

I per enllaçar aquest tema amb el que deia l'altre dia, és un tema que m'interessa molt a nivell personal, tot el que té a veure amb economia i salut, i motiu d'estudi durant anys i, per tant, ahir vaig llegir -està publicat en el ministeri- un llibre que es diu *Crisis econòmica y salud*, que estudia els efectes de l'anterior crisi econòmica, de com es varen davallar els pressuposts, de les mesures que es varen prendre per reduir la despesa, la inversió en salut, doncs es va reduir molt el nombre de professionals, i com ha impactat, ara, o sigui, ara s'ha pogut estudiar des del 2011..., o 2010-2011, l'impacte de la crisi sanitària en aquells anys tan durs i, evidentment, ens torbarem

a saber exactament quines són les conseqüències en algunes coses ja les veiem, les veiem més, diuen els del 061, així per damunt, que els infarts arriben més... han arribat més greus, semblava que la gent tenia por d'anar als hospitals, sobretot durant el confinament, situacions més greus.

És vera que també hi ha molt d'impacte en la salut mental, tot i que en aquesta comunitat autònoma no veiem tant..., veiem, per exemple, un increment de consum de psicofàrmacs en 30.000 pastilles més, o sigui, 30.000 persones més -perdó- que prenen psicofàrmacs que abans de la pandèmia, això és moltíssim. I, bé, idò algunes situacions que sabem de manera puntual, però que segur que serà ben interessant estudiar-ho, anar-ho estudiant i anar-ho preveient també, i per això invertim en Atenció Primària, com deiem.

Tenim un pla específic d'Atenció Primària treballat amb el ministeri, però també nosaltres ja hi estàvem fent feina, perquè aquesta comunitat ha apostat, jo crec que com poques o cap per l'Atenció Primària des de l'any 2015, i això ens ha fet..., ho he comentat al principi, crec que vostè encara no hi era, enfrontar-nos a la pandèmia d'una forma molt distinta.

Després, bé, me demanava la mascareta a l'exterior. A veure, jo crec que tots els que tenim la possibilitat de tenir informació fidedigna, tots sabem com hem d'utilitzar la mascareta i és prou evident, hi ha els estudis que demostren la transmissió per aire, que el virus es troba a l'aire ja ho sabem, per tant, si aquí amb la proporció que tenim ara de nombre de casos d'Òmicron hi hagués una persona positiva i estam sense mascareta, doncs probablement les persones que estan al voltant es contagiarien. Jo, per exemple, que parl probablement més fort o més temps, idò si fos jo la positiva, prou possibilitats que Carlos fos positiu o que Isern fos positiu o que els meus companys..., perquè és vera que el virus es troba a l'aire, tant a l'interior com a l'exterior.

Hem tengut coses molt curioses, en moments que no hi havia aquesta facilitat de contagi jo record quan me va dir la directora d'un grup..., no sé si eren 16 o 17 joves que es varen contagiar a la platja, però això el primer estiu, a l'any 2020, i ens va ser ens va sorprendre, perquè, bé, perquè parlàvem de l'aire lliure, idò probablement és un espai molt obert, però, és clar, tot depèn de com de prop estaven, exactament.

Llavors, jo el que pens és que crec que podem estar tranquils pel carrer, si no hi ha aglomeracions podem anar sense mascareta en aquests moments. Ara bé, a un partit de futbol ho veig inviable ara o en un lloc exterior, de fet, per això es mantenen a l'exterior on hi ha aglomeracions i on no pots mantenir la distància, a un concert, si estàs dret, perquè, per exemple, si es fa un concert assegut amb un metre i mig ja es permet estar sense mascareta o a l'exterior.

Es racionalitza molt l'ús de la mascareta i, bé, jo crec que hem de conèixer quan l'hem de portar i quan no i fer-ho d'una manera normalitzada, perquè, sense cap mena de dubte, després de la vacuna és la mesura més efectiva.

Quant a la gripalització, que a mi em diuen que no utilitzi aquest terme, a veure, és clar, no és una grip, no és una grip i ha demostrat fer molt de mal aquesta malaltia, però sí un

paradigma diferent, també ho he comentat, ara ho treballen els tècnics de Salut Pública, reunits dimarts, reunits avui, demà Comissió de Salut Pública, segur que se'n parlarà, cap a on es va, doncs aquesta situació no es pot mantenir per moltes raons durant molt de temps. Ara, el que opina la majoria de tècnics és que hem de cercar el llindar d'ingressos hospitalaris i a UCI que no suposi tensió al sistema sanitari per considerar aquesta malaltia com a una altra malaltia vírica; és a dir, que si tu no tens febre, no tens símptomes, pots anar a fer feina, això ens costarà moltíssim explicar-ho a la població.

Ja els ho dic, Sr. Gómez, vendré a explicar-ho aquí, però ja li dic que això costarà moltíssim i generarà moltíssima confusió, moltíssims dubtes, perquè ara defensam..., bé, que hem de dur la mascareta, que la gent s'ha d'aïllar, que s'ha d'estar fent un seguiment i un tractament. Probablement en poc temps direm que no serà necessari si la persona no té símptomes o no és vulnerable, en persones..., i s'ha de definir molt bé què és una persona vulnerable, a qui es considera vulnerable, per poder posar l'accent damunt aquestes persones. I supòs que la cosa anirà per aquí, però no ens torbarem... esper, supòs que no ens torbarem massa a saber aquest camí, no?

I com a darrera cosa, ho vaig esmentar al Parlament, crec que és un estudi molt interessant el del professor Miquel Oliu-Barton, professor d'ESADE, que és una escola de negocis i que ha estudiat l'impacte del certificat COVID a França, a Itàlia i a Alemanya, i demostra com ha suposat una menor pèrdua de PIB, més de 6.000 persones que no s'han mort gràcies al certificat COVID, i també manco ingressos. Per tant, ha servit segur, aquí en el moment en què es va anunciar es varen vacunar en els primers 10 dies unes 20.000 persones, 22.000 persones, si no vaig errada, i, per tant, són més persones protegides i tot junt crec que sí que val la pena.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta, buenas tardes, Sra. Consejera, y buenas tardes al resto del equipo que le acompaña, buenas tardes también a todos los miembros de esta comisión.

Bueno, yo voy a ceñirme al objeto de esta comparecencia que es hablar sobre la gestión que se ha llevado a cabo durante esta sexta ola, porque los temas que afectan a salud evidentemente son múltiples y variados y podríamos hablar también de otras cosas, pero voy a intentar ceñirme solo a esto.

Lo que más se ha comentado durante esta sesión ha sido el tema del éxito del pasaporte COVID, lo importante de la vacunación, y referente a eso yo quería comentarle que, bueno, también a raíz de que ustedes hablan todo el tiempo de evidencia científica, ¿verdad?, a mí me gustaría saber..., me gustaría, echo en falta que cuando ustedes hablan de evidencia científica se refiriesen a qué científicos y qué expertos

concretamente son a los que ustedes hacen referencia, porque saben que, aunque haya una mayoría o una corriente, a veces el consenso no es unánime, siempre hay expertos o científicos que tienen otras tesis distintas.

Entonces, por ejemplo, hay expertos que dicen... que llevan meses diciendo que el uso de mascarillas en el exterior no lo ven necesario, pero usted dice que sí lo ve; pero, en cambio, ahora, por ejemplo, ya parece que ya en el exterior va a dejar de contagiarse porque ahora ya no hace falta llevar la mascarilla, hasta hace unos días sí. Y ahora usted hablaba de que el problema son las aglomeraciones, claro, pues entonces desde el principio podríamos haber establecido que hay que llevar mascarilla a partir... pues, de..., si usted no puede mantener la distancia de seguridad de un metro y medio, pues sí, entonces uno va en Navidades caminando por San Miguel, que se pone así de gente que quiere ver las luces y..., pues ahí hay que ponerse la mascarilla, ahora si uno va por su urbanización haciendo *footing* o paseando al perro, pues igual no tendría por qué estar llevando la mascarilla.

Entonces, yo creo que a lo mejor si ustedes pudieran concretar en qué expertos concretos se basan en cada momento para tomar las medidas, pues la gente tendría más confianza, porque al final estos cambios de criterio de un día para otro lo que hacen es que, evidentemente, mucha de la población empieza a estar un poco ya harta. Piense que llevamos dos años de pandemia, de restricciones, de situaciones difíciles y ya la sensibilidad cada vez está más a flor de piel con todos estos temas, ¿no?

El pasaporte COVID, bueno..., el pasaporte COVID lo que pretende, por supuesto, es incentivar la vacunación, vamos a hablar claro, o sea..., más que reducir la transmisión, o sea, de hecho, puede llevar a lo contrario, porque la relajación de las medidas de protección que uno puede adoptar porque dice: bueno, yo he entrado aquí con mi pasaporte COVID, los demás también, entonces aquí estoy a salvo, ¿verdad?; entonces, te relajas y ¿qué pasa? Que ya sabemos que ha habido personas contagiadas que estaban vacunadas y que estaban contagiando. Entonces, al final, eso de reducir la transmisión, yo no lo acabo de ver, yo creo que más bien es una medida para incentivar la vacunación. Pero ¿qué pasa? Que en nuestro país, y también en Baleares, el porcentaje de personas vacunadas supera el 80%, si no voy mal, usted igual me puede corregir. Por tanto, ¿realmente era tan necesario introducir este pasaporte COVID? Es que yo recuerdo cuando nos decían que con el 70% alcanzaríamos la inmunidad de rebaño, palabra horrorosa, pero es que le llaman así.

Bueno, yo creo que, además, hay que tener en cuenta que el pasaporte COVID ha desincentivado el turismo familiar, piensen en la baja vacunación de los menores, en el momento en que se implanta, por ejemplo, en el mercado británico, pues personas que han dicho, bueno, no vamos a irnos de vacaciones a Mallorca, si total no vamos a poder entrar en ningún lado, ¿verdad?

Entonces, bueno, yo creo que el certificado COVID no ha servido para contener la pandemia. Además, 150.000 casos, usted lo acaba de decir, es que es una de las olas que más ha impactado en la sociedad en Baleares. Por tanto, tampoco, por

ejemplo, sirvió la aplicación telefónica aquella que había en un momento..., no sé si recuerda, que, bueno, se inventaron aplicaciones telefónicas para que pudiéramos saber si había algún contagiado cerca de nosotros, son medidas que al final van saliendo, pero yo creo que hay que reconocer que no sirven para nada, y yo creo que el pasaporte COVID es una de ellas.

Con el agravante de que es una medida discriminatoria, porque, a pesar del interés que pueda haber en que cuanta más gente vacunada mejor, lo cierto es que en nuestro país la vacunación sigue siendo algo voluntario, no es obligatorio. Entonces, si legalmente a una persona no se la puede obligar a vacunarse, es un poco difícil de justificar que se la esté discriminando para su vida real, su vida cotidiana. Cuando precisamente estamos diciendo ya que no está impidiendo las transmisiones de la enfermedad.

Por tanto, nos guste o no, es lo que hay, es la legislación que tenemos, esto viene de los derechos humanos, ni más ni menos, ¡qué cosas esto de los derechos humanos, hay que ver, que se les ocurrió ahí poner que a la gente no se la puede obligar a administrarse un tratamiento médico! Pues sí, es lo que tenemos.

Y, bueno, aparte de eso, también, en relación al pasaporte COVID, usted ha dicho que los trabajadores sanitarios y socio-sanitarios se les va a seguir exigiendo. A mí me gustaría si me podría usted aclarar el porcentaje de sanitarios no vacunados que hay en este momento, porque creo que puede ser un dato interesante, si es que lo tiene, para justificar esa exigencia de pasaporte COVID, si lo que estamos diciendo es que el pasaporte COVID lo que hace es incentivar la vacunación y poco más. Ese pasaporte COVID, que al final será llamado así, recuerdo que al principio, usted nos decía que esto del pasaporte COVID no existía, pero al final se ha acabado llamando pasaporte COVID.

Pues, bueno, hay otras muchas vacunas en este país, está la difteria, el tétanos, la tos ferina, el sarampión, la rubéola, la hepatitis, el meningococo, el neumococo, ah!, y la varicela, también muy importante, y ya de paso también el papiloma humano, yo no sé si les va a exigir a los sanitarios, pues un pasaporte con todo este tipo de vacunas, porque seguro que hay algún sanitario por ahí o algún médico que haya decidido no vacunarse, o no vacunar a su familia, no lo sé. Es extraño, normalmente los médicos creen en las vacunas, pero también hay médicos que tiran más por la parte de la medicina natural y todo esto; entonces, bueno, a lo mejor tendrían ustedes que empezar a exigir todas esas vacunas. No querría darle ideas malas, pero es que es un poco incongruente, quiero decir, si no se exige un certificado de todas esas vacunas, llegará un momento en que tampoco tendrá que exigirse el certificado de vacuna de COVID-19, en el momento en que ya...

LA SRA. PRESIDENTA:

Silenci per favor!

LA SRA. RIBAS I MARINO:

... pues la enfermedad esté controlada, o que ya no estemos en pandemia. Y ¿cuándo cree usted que puede ser ese momento, si es que tiene alguna expectativa? No lo sé.

Y, por último, también ha hablado usted que durante la pandemia se ha seguido llevando a cabo la actividad normal de la consejería, entre otras cosas, la construcción de centros de salud. Me gustaría saber ¿qué expectativas hay sobre los 9 centros de salud que están parados por decisión judicial, por una demanda de PIMEM, creo que es, que considera que se está impidiendo la competencia y que empresas de Baleares puedan acudir a ese concurso, al haberse sacado los 9 centros de salud juntos? Y, claro, una empresa pequeña o mediana de aquí, le es muy complicado poder acceder y poder presentarse para asumir ese volumen de esa magnitud de trabajo. Bueno, pues quería saber qué expectativas tienen, hasta cuándo va estar paralizado y si tienen previsto rectificar, o anular el concurso, o si van a seguir para adelante con los mismos términos.

Tenía más cosas que comentarle, pero como me toca en este turno, los ciudadanos lo han querido así, pues ya ha habido otras cuestiones que se han introducido por otros diputados, y no seré yo quien alargue esta comparecencia más de la cuenta. Por tanto, me ha quedado ya claro con sus respuestas algunas cosas y, en fin, esperaré al segundo turno, en caso de que surja algo más.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gracias, Sra. Diputada. Agradezco que se ciña a los temas, me ha introducido los centros de salud y le contestaré, pero el resto de temas, me ha hablado exclusivamente de los temas COVID, motivo de esta comparecencia.

A ver, en cuanto al uso de la mascarilla en el exterior, ahora estamos más vacunados y de esto no hace tanto, y estamos más vacunados con la tercera dosis, y eso ha sido fundamental, porque estamos viendo personas mayores todavía, que ingresan y fallecen con 2 dosis de vacuna, y mucho menos con 3 dosis; hay una diferencia abismal, y ya no digo, si una persona no esta vacunada. Entonces, esto, pues el uso de la mascarilla en el exterior, como cualquier otra medida, va siguiendo su proceso y en el momento que la situación epidemiológica mejora se quita la medida y en el momento en que la situación epidemiológica empeora, pues se pone la medida. Claro, esto en cuanto a la mascarilla.

Usted me decía del certificado COVID. El certificado COVID fue solicitado por los sectores económicos, porque decían antes de reducir aforos, antes de cerrar locales, antes de tener el 50%, vamos a intentar tener un ambiente seguro y, dices, el que no se quiera vacunar, bueno, allá el, que no le pase nada, como escuché el otro día. Pero, sí que hay otras opciones,

que es hacerse una PCR, o hacerse un test de antígenos. Entonces, no limita solamente a la vacunación, por lo tanto, no se limita el derecho a la entrada, la persona si quiere entrar y no se quiere vacunar, pues tiene otras alternativas. Pero lo que no es justo, es que ponga en riesgo, en mayor riesgo -en mayor riesgo- a las personas que están allí dentro.

Y en este sentido, yo creo que le he contestado alguna pregunta en pleno también, las personas vacunadas transmiten la mitad, no transmiten igual, transmiten la mitad; o sea, el hecho de estar vacunado, hace que si yo cojo la enfermedad tenga la mitad de posibilidades de transmitir esa enfermedad y, además, si lo hago, que sea más leve para los demás también.

Hay un aspecto en la vacunación, que este país, que es muy social y que creo que ha dado un gran ejemplo de ello con el índice de vacunación que tenemos, de los más altos del mundo, yo creo que el esfuerzo se está haciendo, no solamente para protegerme a mí, también para proteger la economía, también, para proteger a los ciudadanos que han sufrido más, o a los que tienen más riesgo de sufrir.

Por tanto, ya digo, el uso de la mascarilla en el exterior, a veces, pues si se han tomado medidas, no todas se pueden explicar con un cien por cien de congruencia, también le doy toda la razón, me ha puesto un ejemplo clarísimo y, además, yo también lo he defendido, porque también paseo el perro por una zona donde no hay nadie; pero, evidentemente, yo, como consellera de Salud, me levanto con la mascarilla y me acuesto con la mascarilla, porque ¡pobre de mí si no la llevara! Entonces, bueno, evidentemente, no tiene sentido si estoy sala en la calle, pero eso lo sabe usted, lo sé yo y probablemente lo sabe mucha más población, pero no podemos tampoco dejar las normas al libre cumplimiento de la gente.

Entonces, cuando decimos que no pasa nada, que no hace falta llevar mascarilla, que quitamos el certificado, aumenta el número de casos, ayer ya teníamos más casos que anteayer y que el anterior, espero que hoy no sigan subiendo. Pero ¿por qué? Porque es esa falsa sensación de seguridad, de que todos estamos cansados y todo el mundo necesita pensar que esto se acaba y a veces nos da esa falsa sensación de seguridad.

Yo creo que también hay que reconocer que esta comunidad autónoma, que ha sufrido mucho durante, económicamente, durante, sobre todo, el año 2020, tiene la mayor reactivación laboral y económica de todo el país.

Y hay cosas que no pasan porque sí, no pasan porque sí, ¿no?, quiero decir que es debido a unos esfuerzos, a unas inversiones, a una gestión; hay cosas que dependerán de muchas otras cuestiones, pero yo creo que se hace todo lo posible para que este país se recupere y en esta comunidad autónoma se dan buenas muestras de ello.

Usted me dice, ha habido 150.000 casos, y yo le pregunto, ¿y qué hubiera pasado si no hubiéramos utilizado esa medida en plenas Navidades, sin crear esos espacios seguros? Pues, a lo mejor en vez de 150.000 hubieran sido 300.000, y a eso sí que no nos podemos arriesgar. Tenemos que poner las medidas que se consideran que son efectivas para tratar de frenar el número de casos, los contagios, la pandemia, en general.

Me hacía referencia a Radar COVID. Pues, mire, yo cuando salió esta aplicación de Radar COVID pienso que probablemente no se haya difundido lo suficiente, no se haya hecho una campaña suficientemente potente, pero a mí me parece, me sigue pareciendo, me seguiría pareciendo una buena herramienta, porque se trata simplemente de tenerlo en el Bluetooth activado, y con eso puedes saber si has estado en contacto con una persona positiva, y te permite tomar medidas, autogestionar. Por lo tanto, bueno, es verdad que no ha tenido éxito, pero hubiera podido tenerlo.

Después me decía lo de los sanitarios. Mire, la Organización Mundial de la Salud va en esa dirección, en que los espacios sanitarios donde hay personas vulnerables, enfermas, inmunodeprimidas, con enfermedades graves, en situaciones donde la vida incluso está con un cierto compromiso, hay que disminuir al máximo los riesgos; y esto lo hemos hecho siempre. Yo cuando empecé a trabajar me hicieron una analítica, yo no tenía anticuerpos de la hepatitis B y me arrearon tres vacunas, porque después de la primera no tenía anticuerpos, después de la segunda no tenía..., yo estábamos vacunada de hepatitis B, pero me pusieron tres más. Pues sin querer y sin gustar, no sé cómo decirte, eso es lo que toca hacer para trabajar en este centro porque no nos podemos permitir que cojas una hepatitis B, porque además si cojo la hepatitis B yo, mira, pero si la transmito a mis pacientes, pues evidentemente... con lo cual.

Y el tema de la obligatoriedad, bueno, no seré yo que entre en este debate ¿no?, pero se ha obligado, ¡eh!, se ha obligado en este país, con las leyes actuales, a unos padres a vacunar a un niño de sarampión, por ejemplo. Es una enfermedad grave infantil.

Luego, pues la inmunidad de grupo pues también hace su efecto, evidentemente, si la mayoría está vacunada, si hablamos del 70%, dicen los expertos, a nivel mundial, pero es que desgraciadamente hay países todavía que tienen unas tasas de vacunación muy bajas. Los que no tienen medios y no les llegan las vacunas, que no han podido hacer esas compras, pues es una auténtica desgracia y una insolidaridad por nuestra parte. En los países que tienen la misma capacidad económica que nosotros y que no se vacunan porque no les da la gana, pues, me parece una pérdida de, vamos, un absurdo.

En cuanto a los centros de salud. A ver, no están parados. PIMEM presentó un recurso al TACRC, el tribunal lo ha admitido y, entonces, lo único que ha dicho el tribunal es que tengo tres..., siempre tienen tres meses para contestar a ese recurso, y lo que nos ha dicho es: el concurso no se para, se pueden seguir presentando ofertas, ahora bien, ustedes no pueden adjudicarlo. Cuando acabe el plazo de presentación de ofertas, o sea, que la administración necesita tiempo para ver pues sobre todo cuántas ofertas se han presentado, si cumplen todas las condiciones, etc., todo ese proceso sigue. Lo único que, si pasara ese tiempo en el que, analizadas las ofertas, no se hubiera pronunciado el TACRC, no podemos adjudicar. Pero el proceso, de momento, no se ha parado y seguimos negociando, como siempre hemos hecho, o sea, con las patronales y ofrecer toda la información que nos solicitan al respecto.

Como dijo ayer la presidenta en el concurso de Verge del Toro de Menorca, se han dos empresas y una en UTE con una empresa de construcción menorquina.

Por lo tanto, no es cierto que haya..., bueno, que se limite la posibilidad de que las empresas de aquí se presenten, porque estamos continuamente resolviendo concursos donde las empresas de las Islas Baleares también participan. Ahora, si podemos facilitar a las empresas que conozcan mejor, ayudarles a que incorporen ese modelo de negocio, porque nosotros vamos a seguir utilizando ese procedimiento, pero tampoco lo usamos siempre, tenemos montones de inversiones directas y concursos y, luego también lo hemos comentado, el centro de salud de Montuiri y el de Sant Joan se sacaron de manera individual y quedaron desiertos los concursos.

También es un riesgo que corremos, y se han sacado, 2 de esos 9 centros se han sacado de manera individual, y quedaron desiertos y no se adjudicaron. Con lo cual, en ningún caso hemos pensado que esto perjudicara a las empresas de aquí, pensamos que no es cierto y siempre estamos dispuestos a mejorar las plicas, a partir de ahora si tenemos capacidad para ello en función de lo que consideran las empresas.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputades, companys d'aquesta comissió, a tot l'equip que acompanya avui la consellera Patricia Gómez, consellera de Salut d'aquesta comunitat autònoma, els vull agrair que siguin aquí, i també crec que hem de ser agraïts i donar doblement les gràcies per la feina que han fet.

Poden haver comès errades, supòs, que sí, crec que qualsevol de nosaltres al front d'un govern també les hagués comeses, però una cosa és indiscutible i és que vostès fan feina, i això és el que se li podria exigir i que ho facin bé, també, però crec que qualsevol de nosaltres ha de reconèixer que a una pandèmia no ens hi havíem enfrontat mai, els esforços han estat importants. Per tant, a partir d'aquí, el meu reconeixement i el del meu grup, el del nostre Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes.

Quan em toca el torn a mi..., la Sra. Ribas deia: "*cuando me toca a mí muchas preguntas ya se han hecho*", quan em toca a mi ja s'ha dit pràcticament tot. Així i tot, marcaré aquelles coses que no acab de comprendre i que crec que comprenent les situacions és quan podem tenir arguments per saber què s'ha fet, què no s'ha fet i què passa i què pot arribar a passar.

Per tant, marcaré aquelles coses que no acab d'entendre del tot, com, per exemple, el tema dels menors, ja sé que són dos, dos menors que han mort a aquesta comunitat, però, en qualsevol cas, ens commou el fet que hi hagi petits que hagin perdut la vida per un virus tant punyeter -permeti'm que li digui

així-, com és la COVID-19. Hi ha una explicació per a això o no hi és? Perquè, és clar, hem passat de no..., els nins no es contagien, els nins són transmissors, però no, a què els nins sí es contagien, el virus sabem que muta, però supòs jo que amb especialistes aquí amb vostè, consellera, ens ho pot explicar millor. I si és cert també que aquest virus, com que la població es va vacunant, va cercant nous hostes i ara en aquest moment ho són els nins de 0 a 5 anys. Si això és així. No sé si he dit un disbarat, però crec que per aquí he llegit aquesta informació.

Després, és cert que durant el temps que la pandèmia no tenia, o la societat espanyola i tampoc la de la nostra comunitat autònoma, no teníem vacunes, pensàvem que amb la vacuna això s'hauria acabat. És cert que l'Òmicron s'ha disparat i és cert també que 190 morts i 150.000 casos ens semblen molts. Si fem la comparativa, a la primera onada sabem que no, perquè en una primera onada tal vegada no va ser així el nombre de morts, la letalitat d'aquest virus, però així i tot, encara que vostè em parli d'un 0,5, nosaltres pensàvem que a hores d'ara no hi hauria 190 morts; és a dir, així i tot ens sembla una barbaritat. Supòs que té una explicació científica, és el que li deman.

Vostè ha dit també que aquesta onada és com cap altra, m'agradaria que explicàs una mica més per què, com s'explica que sigui com cap altra?

I llavors, com és aquest virus? Ho he demanat abans en relació amb els infants, però com és, com és aquest virus que no és veritat que sigui una grip, perquè vostè també ho ha dit, les persones que ho han patit i que tenim a prop no els ha agradat gens patir aquest coronavirus, per molt que no hagin tengut gairebé símptomes, no els ha agradat, a alguns els ha deixat seqüeles, n'hi ha que ja no poden respirar amb normalitat, n'hi ha que no poden fer esport; és a dir, com és aquest virus que a hores d'ara ens continua donant tants de maldecaps i que té unes seqüeles més enllà del físic, sinó també psicològic, no?

Per altra banda, li voldria fer la pregunta del milió, vostè em dirà: bé, no ho sé, però moltes vegades ja sentim a dir, ho diu perquè no ens confiïm, aquesta falsa seguretat de què vostè parlava i que moltes vegades n'hem estat testimoni, ha acabat la pandèmia? I, de què depèn que la pandèmia acabi? Depèn d'un tema estrictament sanitari o també d'una decisió política? Vostè ha dit: no podem estar així eternament. Però, i si el virus és capritxós i vol estar així eternament? En fi, fins on allargarem les restriccions que haguem de tenir?

És a dir, no sé si m'explic: és una decisió política i dels experts sanitaris en relació o en coordinació amb els governants o és estrictament un tema sanitari que la pandèmia acabi?, i ho dic entre cometes.

Del certificat COVID, ja ho han demanat els meus companys de comissió, quin balanç en fa, més enllà de les 44.000 persones que s'han vacunat. Era una mesura per convèncer les persones que es vacunassin o realment ha servit de protecció? I, si ha servit de protecció, suposam que ha estat perquè la ciutadania ha demostrat que és responsable, perquè crec que en total han posat sis sancions, o això he llegit en els mitjans, no sé si és cert o no, des que es va començar a utilitzar.

Aquest certificat COVID els ha dut crítiques, que han estat massa contundents, que vostès prohibeixen..., m'agradaria que explicàs com ho veu, si s'ha traslladat la responsabilitat als propietaris de gimnasos, de restaurants, de llocs, de teatres, de cinemes, etc.

I mesures com aquestes, fan forts als negacionistes? Perquè veiem com, coses com aquestes, o sigui, ja arriben a ser les persones antivacunes, negacionistes, arriben a ser -no vull dir com una secta- però sí que treuen pit de jo duc dos anys, no m'he vacunat, no podran amb nosaltres..., i crec que s'oblida del més important -jo duc, les tres vacunes, eh?, que vagi per endavant-, el més important, que és que estam en pandèmia. Ho dic perquè moltes vegades oblidam que és que hem viscut una pandèmia que no havíem viscut mai; per una banda, argument a favor de les mesures, però, per altra banda, també m'agradaria saber si vostè considera que han estat massa contundents i què els diria a aquells que els han criticat.

Li he demanat abans si la pandèmia havia acabat, de què depenia, però també li vull demanar si estam a l'espera d'una setena onada, perquè això és que és *como el rayo que no cesa*, no acabam mai!

Sobre les infermeres, ja li ha demanat Antònia Martín, de Podem, com ho valora que la meitat de les infermeres diguin que es volen jubilar o que es volen donar de baixa?

I després ha parlat de la simplificació de la diagnosi, si ens podria explicar una mica més què vol dir? Ha dit, ara hauríem d'arribar a una simplificació de les proves diagnòstiques o del que hem de fer a partir d'ara.

I després, sí que s'ha anomenat aquí al president de l'Associació Espanyola Contra el Càncer, nosaltres ho podem comprendre tot, però, és clar, ens preocupa molt dades que va donar pel que fa a les altres malalties, en concret, en el tema del càncer, va dir que els diagnòstics de càncer a Espanya disminuïren un 20%; i, a més, en pacients ja diagnosticats se'n dugueren, es varen realitzar un 10% menys de quimioteràpies i un 5% menys de radioteràpies. Es va parlar també de l'impacte emocional i econòmic, i fins i tot va dir que no es pot calcular encara la magnitud de la tragèdia, per allò que s'ha deixat de fer, de diagnosticar; va dir, una vegada les persones estan diagnosticades, és vera que han tengut els tractaments, almanco en un 90%, però la resta, no. Si tot allò que no s'ha diagnosticat, acabarà sortint, tard o d'hora.

Ja li he parlat dels símptomes rars, les seqüeles rares d'aquest virus.

I llavors, una reflexió que vull fer aquí, que a nosaltres ens dol en el cor, és que s'ha de democratitzar la vacuna; ens fa mal que hi hagi persones que no la vulguin, ens fa mal que es tirin vacunes en aquest primer món i que hi hagi països, llocs, sense anar més enfora, l'altre dia parlàvem amb la ministra de Cooperació dels campaments de Tindouf, bé, del poble sahrauí, i ens deia que està vacunat entre un 10 i un 12%, que ells en tenen, però que la població no ho veu, no? Però hi ha molts de països que no, que no han arribat ni a l'1 ni al 2, perquè no hi ha vacunes, perquè no hi ha res, perquè... és el de sempre. I res més, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Gràcies diputada, per les seves consideracions.

Miri, és vera que l'impacte de la COVID en els infants ha estat menor que en els majors, és evident. Tot i així, fa poc el doctor De Carlos, que va sortir en roda de premsa també per explicar els beneficis de la vacunació, juntament també, amb la presidenta d'ABAPIB, de l'Associació de Pediatria, també d'Atenció Primària, va parlar de més de 200 infants ingressats durant la pandèmia, durant tot el temps de la pandèmia. És clar, quins són aquests infants ingressats? Els infants, moltes vegades no sabem que tenen una malaltia congènita o que tenen una situació que pugui ser de risc, perquè per com són de petits doncs encara no han desenvolupat... Per tant, després ens trobam que poden agreujar-se els seus símptomes.

És cert que els que passen la malaltia d'una manera lleu, idò sol ser prou lleu. Ara, això és una tómbola i de vegades una loteria que no saps a qui tocarà. Per tant, per això encara em costa entendre el tema de la vacuna.

Les morts són en funció dels casos, és clar, és que hem arribat a tenir 4.000 casos diaris durant prou dies, i això no s'aturava, i tu deies, a qualque moment s'aturarà i baixarà, però hem estat molts de dies esperant que les xifres baixassin. És cert que hem fet moltes proves en aquesta comunitat autònoma, sempre som de les comunitats que més proves fa, però així i tot, evidentment, si en detectam molts, és positiu, però també se'n moren, tot i que morin el 0'5%, o el 0'1%. És clar, en funció del nombre de casos, idò està (...).

Després, que totes les onades són diferents, jo vaig poder sentir una vegada Fernando Simón que ho explicava a un congrés que va venir -crec que va ser a la medicina de família- i explicava l'inici i el final de cada una de les onades, i no tenen res a veure com comença, com es comporta, a quina població afecta..., és clar, quan no hi havia percentatge de població suficientment vacunada, idò, això ara hagués estat un desastre. O sigui, ara, amb aquest volum de casos, bé, la mitjana espanyola és d'un 1% de morts; cada dia s'haguessin mort molta de gent amb 4.000 casos diaris. És a dir, la realitat és aquesta, no? I la vacuna és la salvació i continua essent la salvació.

És una decisió política? Jo pens que mai en termes de salut no hi ha decisions polítiques, és a dir, sempre estan fonamentades en informes tècnics. Ara què diuen els tècnics, què és el que estan estudiant ara? Que podem prescindir d'una sèrie d'indicadors, d'aquí cap endavant, en principi, sempre i quan una sèrie d'indicadors es controlin molt. Llavors, sembla que la proposta va al voltant que, si tenim les UCI en risc baix, les hospitalitzacions en risc baix, que això vol dir: les hospitalitzacions, entre un 5 i un 10% d'ocupació de llits, -en aquests moments... avui ho he calculat..., bé, ho hem calculat..., no sé si trobaré el paper..., sí: entre un 2 i un 5%

d'hospitalització; Espanya, ara està a un 9,2 i Balears està a un 10% d'ocupació; i les UCI, entre un 5 i un 10%.

Això seria amb els indicadors d'ara, que no vol dir que també els tècnics diguin, bé, com que la situació ha canviat i aquests indicadors estan definits de fa mesos, que potser també canviïn, però la tendència és aquesta: amb un risc baix d'UCI, d'hospitalització i de majors de 65 anys contagiats, podem començar a mirar la malaltia d'una altra forma, i prescindir d'atendre les persones asimptomàtiques, o de fer seguiment dels contactes estrets.

Per aquí és per on van els tirs ara, però s'estudia molt, i és clar, quins seran els indicadors finalment, a partir de quan, quan arribem realment a aquesta situació de risc baix? Ara, de moment, estam en risc alt, però és ver que anam baixant, bé, amb oscil·lacions.

Per tant, jo pens que no hi ha hagut cap decisió política, i ho dic seriosament, perquè és que sempre hem estat..., perquè és que no és possible, és que hi ha molta gent tècnica que fa molta feina i posa evidència damunt la taula per prendre decisions. Per tant, seria absurd prendre decisions distintes.

Una altra cosa és que a un moment donat, una comunitat autònoma, opti per..., dins una bateria de mesures, tu dius, idò mira, nosaltres podríem haver optat, tal volta, per tancar tots els negocis per Nadal. I tu dius: uufff!, però, és clar, hi ha altres factors que no són sanitaris, que no són sanitaris, no és que siguin només decisions polítiques sinó factors que no són sanitaris, que també s'han de tenir en compte.

Estic convençuda jo que el certificat COVID ha servit de protecció.

I després les crítiques. Bé, les crítiques, les mesures sempre es poden qüestionar. A mi em feia gràcia, sobretot al principi, que posàvem moltes mesures, que hi havia experts a cercar contradiccions: com pot ser que puguis anar al futbol i no puguis anar al pati de l'escola sense mascareta?; i, és clar, és a dir, si vas a filar-ho tot molt et pots trobar contradiccions i n'hi ha hagudes, n'hi ha hagudes, tal vegada mesures més difícils d'explicar.

Fan forts als negacionistes? Per a mi els negacionistes és que no tenen sentit, o sigui, és que no entenc la seva posició, perquè aquest negacionista... -i, miri, ho he estat cercant, una cosa-, aquest negacionista pot tenir un càncer demà o pot necessitar un trasplantament de pulmó i necessitar una UCI, i no tenir-la perquè les UCI estan molt més ocupades, és brutal la diferència d'ocupació d'UCI, i d'això setmanalment tenim els informes de les persones no vacunades front a les persones vacunades i de les persones vacunades amb tres dosis, és que no hi ha valor, és que es veuen unes barres... un dia els posaré presentacions i crec que també és molt més... es veu molt més, no?

Per tant, és que jo també això ho pensaria, és que s'ha de ser solidari també amb la resta de malalties, si col·lapsam el sistema o inundam el sistema de casos COVID, idò evidentment els recursos són els que hi ha i que s'hagi

incrementat tant, mai no es pot fer front a tot amb aquesta magnitud.

I a partir d'ara, idò, bé, això, la simplificació... ah, no, i li he cercat, que crec que també ho hauríem de recordar, i per això és tan important la feina també dels mitjans de comunicació: *"Muere per coronavirus un conocido antivacunas joven, el expiloto negacionista de Jorge Lis"*, *El País*; *"Muere de COVID una cantante checa que se contagió, antivacunas"*, *El País*; *"Muere por COVID un conocido antivacunas italiano"*, *El Mundo*; *"Los médicos sabían que la joven italiana muerta tras... no sé cuantas"*; *"Stephen Harmon muere por COVID, un antivacunas negacionista"*, *"Un antivacunas italiano muere por COVID tras negarse..."*, també moren, per tant... Ara, si pensan que s'han mort d'una cosa diferent de la COVID, idò llavors ja sí que ja no sé com explicar-ho.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. En aquest moment del debat sí que em correspon dir que..., i demanaria, atès que és vera que a les respostes no hi ha limitació de temps, sí una major precisió, perquè a les sis record que hi ha una altra comissió.

Per tant, continuam amb el debat, correspon ara al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, com han dit portaveus que m'han precedit en l'aritmètica parlamentària resulta que en el moment de la meua intervenció ja moltes preguntes han quedat resoltes, però també -com ha dit un portaveu- atès que moltes vegades es parla de Mallorca, em dona l'oportunitat de poder parlar de Formentera, que, a més, és de l'illa de la qual jo procedesc.

Bé, primer de tot, Sra. Consellera, donar-los l'enhorabona tant a vostè com a tot l'equip, de veritat, perquè crec que amb la situació que tenim, que hem passat, que continuem passant i que veurem el que passa, aquí sembla que tots som científics, tots som metges, tots som infermers, tots sabem un munt de tot, però ho sabem quan ha passat; abans de passar-ho resulta que tots... de vegades demanàvem estats d'alarma, després ja no, després el Constitucional..., són qüestions que canvien, i això sí que és política.

Tot i així, hi ha hagut coses que s'han hagut de millorar i se n'han canviat amb el temps i reconèixer-ho. En el tema del passaport COVID, per exemple, s'ha parlat avui en aquesta comissió en la compareixença, només recordar que és una decisió de la Unió Europea, que potser li han demanat a vostè per què fa, és una decisió el passaport COVID del 17 de març del 2021, que tots els països de la Unió Europea varen decidir aquesta mesura com a una mesura efectiva, justament per a la protecció.

I sí que és cert que hi ha hagut... una de les preguntes que li trasllado o tal vegada reflexiono és en el tema de l'hoteleria, en el passaport COVID, que sí que s'ha demanat a l'hoteleria,

però moltes vegades a Formentera hem vist que ha costat al principi un poc la implantació; després sí que s'ha posat en marxa, concretament, i ho demanaven, però al principi demanar-ho sí que ha costat un poc per manca de conscienciació de la ciutadania. Tal vegada en el tema de la inspecció, podríem haver-ho millorat i, bé, són qüestions a millorar en un futur.

Respecte de les qüestions que han passat amb sanitat a Formentera, sí que m'agradaria també reconèixer-les i que hi ha hagut dos projectes, a més, molt importants per a Formentera, que continuen endavant, tot i la pandèmia, com és el tema del 061 i la hemodiàlisi.

Sí que és cert que ha parlat que no a totes bandes són iguals, jo sí que li he de dir que no estic d'acord amb vostè, amb Formentera és particular perquè geogràficament una ambulància no pot passar a les dotze de la nit d'Eivissa a Formentera, és el matís diferenciador que sí que..., i li ho diré sempre, sap que sempre li ho explicaré perquè sí que és un matís diferenciador que potser que no passi a Ciutadella, no passi a Marratxí o no passi a Sant Joan a Eivissa, que és que hi ha un canal marítim que a unes hores determinades no pot ser salvat perquè no hi ha vaixells.

Tot i això sí que sabem que hi ha hagut serveis que en època de pandèmia van ser afectats i no podien passar justament d'Eivissa a Formentera per mor de la pandèmia i que han trigat un temps a ser restablerts. Era saber si ja estan tots restablerts, les preguntes seran molt concretes, si estan tots restablerts i si en queda algun si hi ha una previsió per poder restablir-lo el més aviat possible.

Després, també van haver-hi circuits de separació de pacients respiratoris i no respiratoris, si no m'equivoc encara continuen aquestes mesures, i és preguntar-li si aquests tipus de mesures es té plantejat que continuïn en el temps o que realment aquestes mesures no continuïn i vagin... com que s'ha parlat de la possible gripalització d'aquesta malaltia, si es mantindrà.

Sí que s'ha vist que sembla que de grip no n'hi ha hagut en aquests dos anys, no s'ha parlat de la grip, segurament n'hi ha hagut, però no se n'ha parlat, i potser perquè mesures com la mascareta sí que han evitat que els virus respiratoris no afectin, així com les al·lèrgies, als que són al·lèrgics com jo la veritat és que la mascareta ens ha ajudat un munt a no sofrir... pels beneficis també de la mascareta, tot i que de vegades no es veuen.

I després, de les xifres de vacunació que hi ha hagut s'ha parlat del denominador que va canviar, en qüestió de Formentera sí que va canviar de ser l'illa que anava més darrere en les xifres de vacunació i després va passar a ser la que tenia la xifra més elevada, entenc que va ser perquè no va haver-hi un canvi de tendència. És confirmar si aquest canvi de les xifres va ser justament per aquestes persones vacunades fora de la comunitat autònoma que es van incorporar i és el canvi que va fer.

I també les xifres de vacunació, com es troba ara mateix en el tema dels nins, sí que sabem que es produeix un increment

important, però no sabem si ha continuat creixent la xifra de vacunació en la qüestió dels nins.

Ja moltes preguntes s'han dit, han parlat del ciberatac i d'altres.

I també una reflexió que m'agradaria fer en veu alta, perquè s'ha parlat també, i és qüestió de dir-ho, agrair al Grup El Pi el reconeixement que ha fet de la tasca que han fet, de veritat, perquè només s'equivoca qui fa feina, qui no fa feina no pot equivocar-se, és molt complicat quan no fas feina equivocar-te, però també una reflexió per poder parlar..., i ho ha dit vostè al principi en una de les intervencions, quan es demana que hi hagi més professionals i més recursos, els recursos, i ho dic com a responsabilitat que hem de tenir també els que som aquí expressant la veu de la ciutadania, que és la nostra obligació, els recursos es doten pressupostàriament i els pressuposts es voten en un parlament, i quan es vota en contra d'un pressupost de 2.010 milions d'euros, després és molt senzill demanar més recursos per haver-los votat en contra.

Res més. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies. La veritat és que és una molt bona reflexió la darrera que ha fet.

A veure, quant als projectes que continuen, evidentment, hem seguit fent feina; quant als serveis a Formentera, per concretar, que si no la presidenta em tallarà la llengua qualche dia, l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera es troba millor en aquests moments, el nombre, si no vaig errada, ara ho cercava, hi ha cinc pacients a la UCI COVID, i ha disminuït també el nombre de pacients hospitalitzats, de tal manera que han pogut tancar una planta avui. Jo crec que la recuperació de l'activitat es produirà durant aquests propers dies i esperem que no n'hi hagi cap que quedi afectat.

Quan els circuits, fa falta aquest canvi d'estratègia, de moment seguim igual, tenim encara una situació de risc en els centres sanitaris i, per tant, de moment es mantenen els circuits.

Totalment d'acord que els virus respiratoris, si no haguéssim portat mascareta doncs de vegades dic: no sé que haguéssim fet si la grip hagués afectat de manera important, com afectava en altres moments, en altres anys anteriors?

Després sí que... crec recordar que quan es varen recuperar les 4.000 persones, l'àrea de salut més beneficiada en aquest sentit va ser Formentera, de persones empadronades, que tenen residència a Formentera, però que probablement no hi viuen permanentment. I, per tant, sí que va augmentar prou. També en les primeres estratègies de facilitar, de posar torn d'horabaixa, més accessible, quan va ser més accessible, també la gent es va animar a vacunar-se a Formentera. Però hem de continuar fent esforços. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon al Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Sí, gràcies presidenta. Saludar la consellera i el seu equip. Agrair aquesta compareixença i com sempre, traslladar des del Grup Parlamentari Socialista tot el suport als professionals sanitaris, que encara ara combaten les dades que deixa la pandèmia originada per la COVID-19 i també lamentar els morts que encara ara també deixa aquesta pandèmia.

Compareix consellera, per explicar la gestió sanitària de la sisena onada de la COVID-19 a la nostra comunitat autònoma, i abans d'entrar en matèria, m'agradaria fer un breu històric de la resta d'onades anteriors a l'actual. La primera onada, entre març i abril de 2020, és la que va estar marcada pel confinament determinat per l'estat d'alarma.

La segona onada, entre juliol i agost de 2020, es va produir de qualque manera per aquell escenari de nova normalitat, allà on de qualque manera es va optar per una desescalada més ràpida del que tal vegada hauria estat prudent en aquell moment. I posteriorment a aquesta situació, en aquesta segona onada, a l'octubre de 2020 va aparèixer la variant Delta, que fou molt més contagiosa que el virus original, tal com el coneixíem fins aquell moment.

De fet, la variant Delta, molt possiblement va originar la tercera onada, la que es va desenvolupar entre desembre de 2020 i gener i febrer de 2021 i en aquest cas sí que a la nostra comunitat autònoma es van prendre unes restriccions sobre un conjunt de sectors econòmics, molt contundents, d'acord a una desescalada molt més prudent que l'anterior. Igualment, aquesta tercera onada també va venir acompanyada per l'inici del procés de vacunació, que recordem que en el seu inici era molt més lent que com ha acabat.

La quarta onada, que des del meu parer, i supòs que gràcies al procés de vacunació, pràcticament no va tenir incidència a la comunitat autònoma, va ser la que a la nostra comunitat autònoma es va ser produir entre abril i maig del 2021, i no va tenir la incidència que va tenir a altres comunitats autònomes, com bé deia.

La cinquena, entre juliol i agost d'aquest estiu passat, va coincidir amb la temporada alta, en plena activitat turística. I, malgrat aquesta pandèmia, uns mesos després, a finals de novembre del 2021 va aparèixer la variant Òmicron, que de qualque manera va determinar aquesta sisena onada que ara mateix deixam enrere, la que es va iniciar entre desembre i gener del 2022.

En qualsevol cas, és vera que, al marge dels casos que ha determinat la variant Òmicron, crec que la sisena onada es va iniciar de qualque manera en aquells països del centre i de l'est d'Europa, allà on hi havia taxes de vacunació molt més baixes que, per exemple, al nostre país. De qualque manera, es va iniciar com una onada dels no vacunats, i així ho constaten diferents mitjans, com, per exemple, l'edició d'*El País*, del 9 de

novembre del 2021, quan afirmava que *“la Europa más rezagada con las vacunas, se sume en otra ola de COVID y recupera restricciones sociales. Los casos suben de forma explosiva en países con pocos inmunizados, pero otros, que rondan el 70%, están pasando apuros y volviendo a medidas que habían abandonado”*.

D'aquesta manera, Sra. Consellera, el que inicialment era una onada, de qualque manera centrada en aquells països amb un percentatge de vacunació més baix, es va convertir en una onada global, com a conseqüència de la variant Òmicron, la qual, torn recordar, es va identificar a finals de novembre del 2021. Parlam encara d'una variant més contagiosa que la Delta, una variant, per tant, més contagiosa que les anteriors, i que, a més, a Espanya va estar condicionada per la celebració, per una banda, del pont de la Constitució i, per altra, de les Festes de Nadal, les que impliquen més mobilitat i també major nombre de trobades familiars. Aquest fet va provocar l'aplicació de noves restriccions sobre diferents sectors econòmics, per contenir els contagis, encara que a la nostra comunitat autònoma aquestes restriccions es van poder evitar, optant per altres mesures, com el passaport COVID, que nosaltres valoram positivament.

Per tant, la primera reflexió que es desprèn d'aquesta situació, és que es confirma la importància que el procés de vacunació i l'elevat percentatge de població vacunada a Espanya i a la nostra comunitat autònoma, amb xifres per sobre del 80%, va permetre, per una banda, esquivar l'onada iniciada a Europa a principis de novembre del 2021, o almanco retardar la seva aparició a la nostra comunitat autònoma. En segon lloc, va permetre reduir el seu impacte sobre la població vacunada, és sabut que, fonamentalment, la majoria d'ingressos, tant hospitalaris com a UCI són de persones no vacunades. I, en tercer lloc, també va permetre evitar restriccions, com, per exemple, les que es varen portar a terme durant la tercera onada, que van implicar els diferents sectors econòmics de la nostra comunitat autònoma.

En aquest sentit, més d'un any després de l'inici de la campanya de vacunació, es demostra l'efecte positiu de l'elevat percentatge de persones vacunades en el nostre país, tant pel que fa a les hospitalitzacions, com als ingressos, com a la UCI, i pel que fa també a la letalitat. Per posar unes dades, la probabilitat d'hospitalització el 2021 era del 6,5% i el 2022, ara que la població ha rebut fins a tres vacunes, és del 0,9%. I la probabilitat d'ingrés a UCI, el 2021 era del 0,9% i en aquests moments és del 0,007%. Per tant, crec que les dades són prou evidents.

I amb això el que no vull dir és que aquesta sisena onada, els ingressos hospitalaris o a la UCI hagin estat baixos o assumibles pel nostre sistema sanitari evidentment. És evident que l'explosió de contagis que ha generat la variant Òmicron ens ha sobrepasat, però el que volia dir és que, sense aquest procés de vacunació, o davant aquest grau d'aquest procés de vacunació, aquesta onada hagués estat molt pitjor en tots els àmbits, amb hospitalitzacions, amb ingressos a UCI i també amb mortalitat.

I, certament, això també ha afavorit que, més enllà de l'ocupació hospitalària i ocupació a UCI, la variant Òmicron i

aquesta sisena onada hagi tingut un impacte molt més gran sobre l'Atenció Primària. Per dir-ho de qualque manera, podríem afirmar que les persones vacunades que van desenvolupar els casos més greus, van requerir ingress hospitalari o a UCI, majoritàriament, evidentment, mentre que els casos més lleus, fonamentalment aquelles persones vacunades, van requerir l'atenció de l'Atenció Primària, així com de les diferents eines que de forma progressiva el Govern va disposar, per exemple, per desenvolupar les qüestions relatives al diagnòstic del virus, o la mateixa tramitació de les baixes laborals.

Em referia a l'Atenció Primària, Sra. Consellera, qualque vegada en aquesta cambra, he de dir que té un símil amb els ajuntaments de qualque manera, és el primer espai allà on recorren els ciutadans, en aquest cas per qüestions relatives a la seva salut i, per tant, és el primer recurs que fan servir els ciutadans, davant l'accés al sistema sanitari. Per això, també des del nostre grup constata aquesta importància, així com també l'increment pressupostari en els pressuposts d'aquest exercici per al 2022, també l'increment de personal. I també crec que ens hem de centrar, al marge de l'augment de recursos humans i de recursos econòmics, en l'estratègia que es desenvolupa en el marc del Pla d'acció d'Atenció Primària i comunitària que desenvolupa el Ministeri de Sanitat per als anys 2022 i 2023.

Es referia la Sra. Pons, a una qüestió que jo també tenia apuntada i, evidentment, no l'obviaré pel fet de parlar el darrer, perquè vostè l'hagi comentada, perquè també volem que per part del Grup Parlamentari Socialista hi hagi constància de la nostra preocupació per aquest fet, que no és altre que la de vacunació solidària. L'Organització Mundial de Salut preveu vacunar el 70% de la població mundial abans de finalitzar l'any 2022. I, per tant, aquesta és una necessitat que sembla indispensable per evitar l'aparició de noves variants, com ha succeït fins ara. I per això, Sra. Consellera, el que fa falta són vacunes, encara ara persisteixen, com deia la Sra. Pons, molt correctament, moltes diferències en els diferents processos de vacunació entre el primer món i els països per exemple d'Àfrica, d'Àsia, d'Amèrica Llatina, per exemple.

Jo, que som de les persones més joves d'aquesta sala, ja duc tres vacunes, i dubt que en aquests països que he anomenat persones de la meua edat almanco hagin tingut accés a una vacuna. I aquest és el principal problema.

Així i tot, vull posar de relleu també l'aposta que es fa pel manteniment de donació de vacunes mitjançant els fons d'accés global per a les vacunes per la COVID-19, més conegut com a Covax. En aquest sentit, Espanya ha complert amb escriure amb donacions per sobre dels 57 milions de vaccins, dels 50 milions que havia d'haver donat abans de finalitzar aquest primer trimestre del 2002. Per tant, tenim clar que com més vacunes arribin al tercer món, manco vacunes de reforç o manco vacunes ens haurem de posar almanco contra noves variants d'aquest virus.

I vull finalitzar, consellera, també amb una reflexió que ha sortit durant el debat, que és el futur de la pandèmia, amb les paraules com ho vulguem definir, no sé si podem dir que té els dies comptats, si estam a prop de passar a una nova fase o a un nou paradigma de la pandèmia, però sí que és cert que sembla

que es realitza una reflexió al voltant d'aquesta qüestió, al voltant dels canvis que es produeixen progressivament amb l'epidemiologia de la COVID-19, sobretot per tot allò que fa referència a l'adaptació del nou sistema de vigilància i de control de la COVID una vegada, això sí, s'hagi superat aquesta sisena onada.

Per acabar, Sra. Consellera, he cercat en el diccionari de la RAE la definició de pandèmia: "*enfermedad epidémica que se extiende a muchos países o que ataca a casi todos los individuos de una localidad o región*". I també he cercat la definició d'endèmia, que és un altre terme que s'utilitza en aquest sentit, que és: "*la enfermedad que reina habitualmente o en épocas fijas en un país o comarca*". Per tant, davant d'aquestes dues definicions, Sra. Consellera, volia acabar demanant-li si estan més a prop de considerar la COVID-19 com una endèmia més que com una pandèmia.

Moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies, consellera.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies per totes les reflexions. Jo ressaltaria el tema de la donació de vacunes per part del Govern d'Espanya, que crec que és molt important.

També felicitar la companyia espanyola que desenvolupa la vacuna Hipra, perquè també és una oportunitat per a aquest país.

I quant a si endèmia o pandèmia, doncs, arribarà a una situació d'endèmia, l'interrogant és quan. De moment hem vist que la variant ha mutat, ha fet canvis i és veritat que totes les companyies farmacèutiques que produeixen vacunes estudien ara també com protegir millor, si front a diverses variants, si només Òmicron. Per tant, hi ha molt en estudi encara per treure conclusions molt taxatives.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Obrim ara un segon torn. Com sabeu ja són les sis menys tres minuts, per tant, ara sí que us demanaria a tothom ja precisió. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta, intentaré ser molt breu. Consellera, li faré un parell de precisions. Nosaltres li podem fer propostes i li fem propostes, però són vostès els que governen i un dèficit de gestió, quan parlem de persones i de salut, significa morts i vides perdudes. I això és molt important, no poden dir dia 9 de gener "*es que la Ómicron nos ha cogido desprevenidos*", no es pot dir, és intolerable, no podem dir aquestes coses, perquè això fa perdre la confiança a la ciutadania i la ciutadania en aquest moment necessita confiança, necessita que quan li diem

“vacuna’t”, es vacuni, i quan nosaltres li recomanem una cosa necessitem que sigui vera.

Una altra precisió i és que no m'ha contestat del tancament de Verge de la Salut ni de l'ambulatori del Carme, perquè jo crec que són dos hospitals, maldament fos un hospital petit, el seu tancament tal vegada hagués pogut fer que certes intervencions s'haguessin fet.

Tampoc no m'ha quedat molt clara l'estratègia ni els criteris per canviar d'estratègia quan, diguem, parlem de gripalitzar.

Ni tampoc el full de ruta del COVID persistent.

I un altre per finalitzar, i per resumir, li demanem finançament de mascaretes FFP2 per als vulnerables, un test gratuït per més per a les persones, campanyes de vacunació més atractives, millora dels sistemes d'informació amb aquest pressupost que tenim, saber els criteris de distribució dels medicaments i reobrir el més aviat possible el Verge de la Salut i l'ambulatori del Carme.

I una altra petita cosa i és: aquest estudi que parlen de fidelització, que era una comunitat molt atractiva, es va fer durant el 2012 i es va publicar el 2014, crec que governava el Partit Popular.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies. No, no governava el Partit Popular perquè era posterior, però no importa.

La ruta de la COVID serà una guia clínica, es valora com afecta diferents especialistes i per tant l'atenció es dona evidentment des d'Atenció Primària i si el metge d'Atenció Primària ho considera, doncs ja es pot derivar a pneumologia o a l'especialista convenient.

Quant a Verge de la Salut, la CMA s'ha mantingut; Verge de la Salut fa cirurgia major ambulatoria i aquest tipus de cirurgia s'ha pogut mantenir pràcticament durant tota la pandèmia a Son Espases. Per tant, no ha estat necessari. Necessitem molts recursos a moltes bandes i s'ha redireccionat l'activitat.

El laboratori del Carme es troba en obres, amb una inversió molt important i serà quan estigui, com tota la resta, que quan governem demostram la importància que donam a la sanitat pública, perquè el Pla d'infraestructures és molt elevat.

I jo no sé qui ha dit que *la Òmicron nos ha cogido desprevénidos*, perquè jo, per descomptat, no he estat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Continuam. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, presidenta. Anem a veure, aquí parlem de vacunes com si fossin un problema, qualche grup sembla que ho planteja com un problema, i jo crec que hem de parlar d'un èxit d'una vacuna que s'ha fet en temps rècord, amb un gran esforç, i crec que també hi ha moltes qüestions que s'han solucionat i en un temps extraordinàriament ràpid.

No hem tornat a parlar de manca d'EPI, i aquí hi ha el Sr. Palomino, i en va menjar un bon berenar. Arriben els EPI, hi ha el material que es necessita, hi ha la gestió que era necessària. Us en recordau quan es varen posar les tanques d'oxigen al Palau de Congressos? Jo hi pas cada dia i ho record molt vivament.

Hi ha coses per fer? Evidentment, és clar que sí, moltes, però no tendriem sisena onada si això s'hagués abordat de manera mundial amb un accés a les vacunes per a tothom. És que els virus com més circulen, més capacitat de mutar, i com més capacitat de mutar, doncs, més arriben i més mal fan.

Totalment d'acord amb el que ha exposat la Sra. Pons.

Quant a la vacunació obligatòria, a veure, si els primers afectats per aquest virus haguessin estat els infants, no hi hauria hagut cap debat. Però com que varen ser els vells, doncs, aquí ja la cosa de la solidaritat ja no interessava, però si haguessin estat infants, que esper, i lament enormement, que no tenguem més víctimes mortals, ja en duim dues d'infants a aquesta comunitat autònoma, les coses haguessin anat diferent.

I cada feina té el que li pertoca, per fer feina dins una cuina s'ha de disposar del certificat de manipulador d'aliments; per als mestres han de presentar la certificació negativa del registre central de delinqüents sexuals, i per fer feina a sanitat i per fer feina amb pacients vulnerables i dins residències, fa falta estar vacunat, per al bé dels pacients, dels residents, i per al bé dels professionals. És que crec que debatem sobre si les rodes són rodones, i és que si les fem quadrades, doncs evidentment els cotxes no circularan.

La veritat, consellera, jo li alab la paciència que ha tengut per respondre i per aguantar la compareixença d'avui.

Vull animar-la i encoratjar l'equip a seguir fent feina en la vacunació. Els espais estan molt ben condicionats, especialment per als infants.

El certificat de valentia és un èxit, rotund, arriba molt bé les famílies. La població vulnerable necessita suport i, per favor, continuar amb totes aquelles tasques de reducció de les llistes d'espera perquè, efectivament, la pandèmia doncs ha fet que altres qüestions quedin en un segon pla perquè no s'han pogut abordar.

I remarcar la insolidaritat de qui no es vacuna i no segueix les mesures de protecció, perquè ens afecta a la resta.

Així que, moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Bé, moltes gràcies. Han estat reflexions més que preguntes. Per tant, moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam ara al torn del Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Consellera, li he de demanar de bell nou pel Decret de garanties del pacient, quan considera per la demora que ha augmentat també a la sisena pandèmia, vostè ha explicat per què i ho podem entendre, s'arrossega això des de la primera, i ja n'hi havia, però la demora ha augmentat i sobretot pel seguiment dels pacients que s'ha vist afectat des d'Atenció Primària, especialment també en aquells pacients crònics, però també a la detecció primerenca de possibles malalties, que això afecta a la salut, és veure quin pla de xoc té previst per a això.

També el tema de la valoració, li he demanat la valoració envers el tema de l'actuació davant l'impacte que ha tengut per a la salut mental i emocional dels professionals sanitaris. Alguns, no són pocs, fos un, ja serien molts, però concretament són diferents els que han manifestat el possible abandonament, fins i tot de la professió, per l'impacte que ha tengut, sobretot emocional, a part de la salut mental, si té previst un pla de xoc o una actuació per a aquest tema.

Miri, vostè, hi ha una cosa que m'ha preocupat, i és que no sé si és que m'ha donat una volta per fugir de la resposta, i jo ho entenc, perquè els que han denunciat fets greus, greus segons el que han declarat, són gent que ha estat amb responsabilitat a una UCI de Son Llätzer, no ha estat un qualsevol de per allà, fora d'una unitat aliena, quan parlava de llits o el regulador del 061. Per això li he demanat, que ens preocupava. Però és que llavors les reivindicacions de la situació de precarietat dels treballadors sanitaris, tècnics, sanitaris, fisioterapèutes, infermers i metges, són aquests agents sindicals que se seuen amb vostès, són aquests que denuncien situacions de precarietat o situacions de manca de gestió adequada -segons entenen ells- per evitar col·lapses o situacions molt puntuals de col·lapse que es podrien preveure als diferents àmbits: hospitalització, urgències o Atenció Primària. Pel que hem vist, no ha estat a títol individual.

Disfuncions que van succeir en el curs escolar, en tema d'EduCOVID, les va denunciar l'STEI, perquè han hagut de gestionar casos, de tramitar, de protocols, els mateixos

professors que no sabien o no estaven formats per a això, era l'STEI, no era un professor o una professora aïllada; i per això li demanava la seva valoració sobre aquest tema.

Després, s'ha manifestat aquí, i escolti, no vull fer un gran debat d'aquest tema, però nosaltres tenim la responsabilitat..., cadascú l'exercirà com sigui i hi ha relat d'això, però l'oposició ha de fer control al Govern, no és objecte d'aquesta compareixença que li recordi les proposicions no de llei que hem traslladat aquí, les esmenes als pressuposts rebutjades, perquè entenem que sí ha d'augmentar el seu pressupost, quan vostè deia que no era l'adequat davant, perdoni..., que era suficient en aquells moments de la pandèmia, l'hi hem fet, però és que hem suportat les proposicions no de llei. Per tant, les al·lusions als ciutadans sobre aquest tema no les farem i no podem suportar uns pressuposts que...

I el darrer, i ja per formular, l'aprenentatge de la sisena ona, la seva valoració del que no arribi mai una setena o a un repunt, però, considera l'aprenentatge per poder-ho aplicar a una possible següent?

Va poder reivindicar, durant la visita de la ministra Darias, aquí, a la sisena ona, els drets, millorar la situació dels treballadors públics de salut de les Illes Balears i la necessitat de finançament d'aquesta comunitat autònoma, atesa la situació que tenim? Va aprofitar per fer-ho? Crec que és una oportunitat perquè en faci cinc cèntims d'aquest tema.

Gràcies, presidenta. Gràcies, consellera.

LA SRA. PRESIDENTA:

Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Bé, jo crec que, miri, vàrem demostrar del 2015 al 2019 que vàrem ser capaços de reduir la demora quirúrgica, la demora de consultes, vàrem posar en marxa el Decret de garantia de demora. Es va posar en marxa l'activitat extraordinària, una altra vegada, perquè siguin els nostres professionals que facin la màxima activitat possible; s'ha concertat amb les privades, es compta molt amb les privades -sense ànim de lucre, primerament-, i vàrem davallar i teníem el Decret de garantia de demora en marxa.

És a dir, hem estat capaços de fer-ho. Per tant, jo no dubt que serem capaços de fer-ho. Ara, necessitam una situació estable dins el sistema sanitari, perquè, com vostè molt bé ha dit i ha explicat, doncs hem patit, ha patit molt el sistema sanitari i necessita recuperar-se per poder fer front a tot el que ve, a tota la resta de malalties i de patologies, que és la nostra obsessió cada dia, ara. Per tant, les demores milloraran, l'Atenció Primària millorarà, sempre que tinguem una situació sanitària més estable de la que hem patit durant els dos darrers anys.

És clar que em preocupa l'impacte emocional en els professionals, li deia abans a la Sra. Martín, tenc molt d'interès per saber si, passada la pandèmia, els professionals sanitaris

com es troben; això és molt, no sé com dir-li, és molt depenent també, si no es fa un estudi, de les persones que te trobes, hi ha persones molt positives, que s'adapten molt bé a les situacions i que, per tant, sempre veuen aquesta part positiva, i hi ha persones que no tenen, no són tan positives, que han patit més, perquè han tengut més pressió, perquè han hagut de doblar tornos o perquè han hagut de fer més feina i, llavors, ho han viscut d'una manera distinta. I és molt paradigmàtic sentir els uns i els altres, vull dir, i ara mateix crec que això s'ha d'estudiar, no podem anar amb comentaris, són 20.000 treballadors els que tenim a la sanitat pública, més els de la sanitat privada. Doncs haurem d'escoltar-los tots per veure cap on anam, però sempre disposats a escoltar.

És vera que EduCOVID abans de Nadal va patir, i després de Nadal va patir molt, EduCOVID i els centres docents. Hi ha hagut un problema, hi ha hagut moltes dificultats, no un problema, moltes dificultats, moltes que hem reconegut i que hem intentat cercar solucions permanentment.

Em diu l'aprenentatge de la sisena onada. Miri, un fet, per exemple, es fa feina en un certificat de recuperació que tinguem en compte els antígens. Qualsevol dia d'aquests esperem que Europa vulgui considerar els antígens com a prova, també, d'haver passat la malaltia, perquè s'ha utilitzat a nivell mundial, no és que hagi estat un capritx de Balears, i perquè no tenguéssim PCR, tampoc, sinó per tenir un diagnòstic més ràpid. Llavors, treballam en aquest tema, tot i que no demanam ja el certificat COVID, pràcticament, treballam en aquest tema, per si de cas la Unió Europea vol considerar els tests d'antígens; ja es treballa, fa setmanes que es treballant per disposar d'aquest certificat, però tot requereix el temps. I jo crec que s'aprèn, és clar que s'aprèn, els tractaments milloren, la quantitat de persones vacunades són més i, per tant, esperem que si hi ha una setena onada es pugui dur prou millor.

La necessitat de finançament per a aquest govern és una reivindicació permanent al Govern d'Espanya i, evidentment, a la ministra vàrem tenir oportunitat de traslladar-li les nostres fortaleses, però també les nostres debilitats, i també la necessitat de suport en moltes polítiques, i ens va recordar els temes dels fons europeus. El Govern d'Espanya aposta molt per millorar tecnologia, etc., i ens va animar a presentar-nos a molts de projectes europeus, que és una forma de finançament també molt important, de la qual també ens beneficiam, crec que com poques comunitats autònomes.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ferrà.

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

Gràcies, Sra. Presidenta. No en faré ús.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correspon ara al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta, y gracias a la consejera, por haber acudido. No haré uso del turno.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correspon ara al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, presidenta. Només una darrera pregunta a la consellera, no sé si ho sap o no, sí són informacions una mica de darrera hora, però sembla que es calcula que hi ha 2.200 persones que s'han inscrit en el Registre Nacional de Vacunació, que és frau, que són certificats falsos; entre els quals, dos actors, Verónica Echegui i Àlex García, que varen guanyar un Goya fa pocs dies. No sé si vostès tenen informació de si aquí aquesta pràctica és habitual, si n'hi ha molts, pocs, o si no en tenen constància.

És una informació de fa poc. Simplement, era això.

Bé, res més. Moltíssimes gràcies a tot l'equip; a vostè, consellera, l'esperam a la devuitena compareixença, esperem que per dir-nos que això s'ha acabat.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Sanz.

No ha dit que no ho sabia i...

EL SR. SANZ I IGUAL:

...Ah, perfecte.

(Remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

No. Primer, que no és objecte d'aquesta compareixença i anam molt malament de temps, i segon, que amb el cap ja ha dit que no. Per favor, no enredem més i passem al Sr. Sanz, del Grup Parlamentari Mixt, per favor.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Molt ràpidament. De nou, agrair-los el treball fet, encoratjar-los que els treballs de Formentera, tant en la part de la COVID com la que no ho és, estiguin aviat. I res més, que continuïn com..., que esperem que puguin dir en poc temps que ja no hi hagi pandèmia. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Continuam amb el Grup Parlamentari Socialista.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Sí, gràcies, presidenta. Sra. Consellera, vostè acostuma a dir que no li agrada comparar-se amb les diferents comunitats autònomes, però també ens acostuma a dir que estan en contacte constant amb els seus homòlegs a les altres comunitats autònomes. Davant aquest fet, jo li volia demanar si vostè coneix qualche territori on la variant Òmicron no hagi tengut els mateixos efectes que a la nostra comunitat autònoma, evidentment, allà on les urgències del centre de salut romanen tancades durant més de 600 dies, és evident que no es poden saturar.

I, en qualsevol cas, Sra. Consellera, vostè ha demanat disculpes a la seva primera intervenció, no sé per quin temps ha de demanar disculpes perquè aquestes es considerin vàlides, però crec que això l'honora, ara mateix, és una qüestió poc comuna. I, de fet, crec que també és una constant en el seu equip, atès que quan el Sr. Fuster i el Sr. Palomino també van comparèixer en aquesta mateixa comissió, a les seves intervencions també van demanar disculpes oportunes, per totes aquelles errades que s'hagin pogut cometre.

En qualsevol cas, el que no és gens honorable és dir que els metges, o no agafen el telèfon, o els penjen, o directament acomiadar-los.

Gràcies Sra. Consellera.

LA SRA. PRESIDENTA:

Respon la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, presidenta. Permeti'm un minut, un minut per llegir que avui fa 740 dies que es detectà el primer possible cas de coronavirus a les Illes Balears. I vull acabar amb una petita història real, que li ha passat a un membre del meu equip i que els volia transmetre.

Durant el confinament del març del 2020, una persona tornava cap a casa seva, els carrers eren desert, silenciosos i foscos, aquesta persona va passar per la Plaça d'Espanya de Palma, saben que tenim allà la conselleria, just quan tocaven les vuit del vespre. De sobte, va aparèixer una altra persona que qualcava en bicicleta, suposadament aquesta altra persona també tornava a ca seva, el ciclista es va aturar i tot sol, enmig de la Plaça d'Espanya, va començar a fer mamballetes.

Durant aquelles setmanes, a les vuit del vespre, la gent aplaudia els sanitaris, eren uns aplaudiments molt merescuts i més en aquells moments d'incertesa i de dificultat per aconseguir el material de protecció adequat. Però també vull pensar que aplaudien les persones malaltes, les que feien feina a supermercats, els transportistes, les forces i cossos de seguretat, les persones que tenien cura de la resta, m'agrada pensar que durant setmanes les persones s'aplaudien entre elles.

De tot el que hem viscut durant aquests 740 dies, em qued amb aquesta imatge, amb la de les persones aplaudint-se les

unes a les altres, pel fet de compartir un moment històric difícil, del qual començam a sortir, gràcies a la col·laboració d'una àmplia majoria social, gràcies a la feina dels professionals sanitaris i gràcies a la ciència.

Res més. Gràcies presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Perdonau. Jo crec que tots els membres de la comissió ens sumam a aquesta emotiva vivència que tots vàrem viure, i jo crec que ens sumam a aquest esperit amb aquelles mamballetes que dedicàvem a tots als professionals sanitaris en aquell moment.

(Aplaudiments)

I ara sí, no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
